

VEREENIGING

TER BEOEFENING VAN DE KRIJGSWETENSCHAP.

1898—1899.

---

*Vergadering van Vrijdag 24 Februari 1899,
des avonds te 7¹/₂ uur.*

Voorzitter: Kolonel PLANTENGA.

De VOORZITTER: Mijne Heeren, onze geachte Voorzitter is door familieomstandigheden verhinderd hier tegenwoordig te zijn, dientengevolge rust op mij de leiding der vergadering. Ik aanvaard die eervolle en aangename taak met U allereerst nit te noodigen tot de ballotage der candidaten over te gaan. Mag ik de Heeren Ophorst en Thomson verzoeken het Bestuur bij de stemopneming behulpzaam te zijn.

De navolgende Heeren: H. Quispel, 1e Luit. der Infanterie N.-I. Leger, te 's-Gravenhage; Mr. B. van der Feen de Lille, Griffier, te Alkmaar; F. W. Santman, 2e Luit. der Infanterie, te Broda; F. Baron van Hogendorp, 2e Luit. der Artillerie en A. de Kat, 2e Luit. der Artillerie, beiden te Den Helder; J. P. J. Verberne, 1e Luit. der Infanterie, te Utrecht en H. van Witsenburg, 1e Luit. der Artillerie, in Ned.-Indië, worden met algemeene stemmen aangenomen en onder dankbetuiging aan HH. stemopnemers, wordt het woord verleend aan den Heer F. N. THIANGK, Majoor bij den Gen. Staf, tot het houden zijner voordracht over

Moderne Cavalerie.

De Heer THIANGE :

Mijne Heeren!

Het moet op den onbevungen beoefenaar der krijgskunst een eigenaardigen indruk maken, dat de cavalerie, aan wie tengevolge van de verbetering der vuurwapens, een langzame dood was voorspeld, tegenwoordig nu de vuurwapens bijna tot volkomenheid zijn gebracht, op een standpunt staat minstens even hoog als dat, hetwelk dat wapen in de periode der vuursteen-geweren innam. Dat eerst nit de samenwerking der drie verbonden wapens zich het harmonisch geheel kan ontwikkelen, naar welks verwezenlijking de krijgskunstenaar streeft, is tegenwoordig een onbestreden standpunt niet alleen, maar niemand zal durven ontkennen dat de aanwezigheid van cavalerie een der wezenlijke voorwaarden is van het bestaan van een leger.

Dat is niet incens zoo gekomen. Het moet wel een taai leven hebben gehad dat wapen, dat het niet onder de aanvallen, waaraan het voortdurend is blootgesteld geweest, is bezweken. Haar behoud heeft de cavalerie in hoofdzaak te danken aan de tegenwoordige meer wetenschappelijke bestudeering der krijgskunst.

Het is een niet zeldzaam voorkomend verschijnsel, zegt Clausewitz, dat de kritiek een geesteloos gebruik van de theorie maakt, door alle positieve uitkomsten van theoretische onderzoekingen doodeenvoudig als abstracte waarheden te beschouwen, in plaats van het aan het oordeel over te laten of zij al dan niet passen voor het gegeven geval; dat evenwel ook de theorie zeer dikwijls in dien geest zondigt, door uit op zich zelf staande ervaringen, algemeene wetten en normen af te leiden, zonder te onderzoeken of de daarop betrekkelijke uitkomsten zich hebben vertoond, *door of niettegenstaande* de aangewende middelen.

De ouverstandige kritiek heeft aan de cavalerie veel kwaad gedaan, en wel daarom, omdat zij een gereed oor vond bij hen, die over het oorlogsbudget hadden te beslissen, en die van de cavalerie weinig meer afwisten dan dat het een duur wapen

was. Vooral kreeg die kritiek een schijn van waarheid, toen het aan de met reuzenschreden vooruitschrijdende techniek gelukte, steeds te voldoen aan de immer hooger wordende tactische eischen.

Wel begiftigde zij ook de cavalerie met een nitnemend vuurwapen, doch hiermede was het ook nit. Zij stond onmachtig tegenover het paard, het hoofdwapen van den cavalerist. De strijd begint vooral na den oorlog van 1859 in Italië.

Toen het in 1866 aan de werkelijk schoone en goede Hannoveraansche cavalerie zelfs niet gelukte teruggaande Pruisische landweerbataljons omver te rijden, en noch de toenmaals roeds om haar rijden berocmde Oostenrijksche, noch haar tegenpartij de Pruisische cavalerie eenig succes van beteekenis in hare standaarden kon schrijven, meenden velen dat dit wapen zijn rol had uitgespeeld. Kritiek en theorie vervielen in de zooeven genoemde fouten, en terwijl men elders naging in hoeverre de theorie omtrent het gebruik van het wapen had gefaald, werd in Nederland het 5e regiment dragonders gesupprimeerd.

Indien niet bijtijds mannen met inzicht, de theorie omtrent het gebruik der cavalerie in Nederlandsch-Indië hadden gewijzigd, zou dat wapen — dat men nu zeker niet gaarne bij eene expeditie meer zou willen misson — denzelfden weg zijn opgegaan.

Het is bekend, dat bij het Italiaansche operatiekorps in Erythrea niet één man cavalerie is ingedeeld geweest. Vermoedelijk is dit geschied, omdat men meende dat dit wapen in het sterk bergachtig terrein van geen nut zou kunnen zijn, doch zeker heeft de openbare meening in het moederland ook het hare daartoe bijgedragen. Met het oog op het voor de cavalerie minder gunstige terrein in Italië beschouwde men haar als een schitterenden maar overbodigen en lastigen troep.

De noodlottige gevolgen van die malatigheid zijn bekend. Alle verder dan het gezichtsveld gaande opheldering ontbrak, de aanvoeders waren op dikwijls onbetrouwbare kondschappers aangewezen, en voor de zooveelste maal werd bewezen, dat een troep zonder cavalerie is als een schip zonder roer, dat eindelijk strandt.

De cavalerie is een eigenaardig wapen. Immer wanneer in de krijgsgeschiedenis grootsche daden omtrent haar zijn opgeteekend geworden, was de leiding van den oorlog in handen van een kunstenaar. Wij herinneren slechts aan de cavalerie onder Gustaaf Adolf, Cromwell, Frederik den Grooten en Napoleon I. Onder den grooten Pruisenkoning verkreeg zijne cavalerie eene geoeffendheid, waarvan men nu nog kan zeggen, schaars geëvenaard, veel minder overtroffen.

Zijne grondstellingen, die de hoogste bewegelijkheid en een energiek gebruik van dat wapen vorderden, werden door voortdurende oefening gemeen goed van allen en daardoor kwam het, dat hare daden op het slagveld niet afhankelijk waren van de genialiteit van een Seydlitz of een Ziethen, maar dat ook door mannen als Gesler en Driesen groote daden zijn verricht.

Toch ontwikkelden zich in die cavalerie nog vóór Frederiks dood reeds de kiemen, welke tot haren ondergang moesten voeren. De energieke leiding en het toezicht van den algemeen als autoriteit erkenden Seydlitz ontbraken haar bij de voorbereiding in vreedestijd. Deze was reeds vóór zijn Koning overleden.

Het bekende gezegde: »Die Persönlichkeit macht eben im Kriege alles,» geldt voor de cavalerie reeds in vreedestijd.

Hoe is het anders te verklaren, wat men omtrent de Pruisische cavalerie vindt opgeteekend: »De bezichtigingen werden »in de maneges gehouden. Dengenen, die circusachtige rijkunsten »produceerden, en het gering aantal paarden, dat werd voorgesteld, goed gemest en goed afgericht vertoonden, werd de meeste »lof toegezwaauid. Geëxerceerd werd er weinig en steeds in »korte tempo's.»

Wel trad die cavalerie in 1806 nog op in de oude vormen, die haar zoo menigmaal tot de overwinning hadden geleid, maar de geest ontbrak, en toen ook de vorm verbroken was, verstoot zij als kaf voor den wind.

De Napoleontische cavalerie van 1806 kon, wat rijkunstige geoeffendheid betreft, niet in de schaduw staan der Pruisische. Toch sloeg zij deze herhaaldelijk. De Fransche cavalerie-aanvoerders waren talentvolle mannen in de kracht huns levens, gerijpt door oorlogservaring, met veel ondernemingsgeest, die

alles in het werk stelden, om het den man, aan wien zij hun roem te danken hadden, naar den zin te maken.

Geen wapen is zoo gevoelig voor eene goede aanvoering als de cavalerie. Zij staat of valt er mede. Geniale mannen zijn zeldzaam, talentvolle minder en zullen meer voorkomen in legers waar de krijgskunst op een hoogen trap staat, dan in andere waar dit niet het geval is.

De mannen die in 1870 als aanvoerders oorlogsopleiding hebben opgedaan, verdwijnen in Duitschland en in Frankrijk de een na den anderen. De theorie herneemt ook daar hare rechten. Hoeveel te meer moet zulks niet het geval zijn in legers, welke in het geheel geen oorlogsopleiding hebben. Slechts op den bodem eener goed vaststaande theorie kunnen in vredetijd talentvolle aanvoerders worden gekweekt.

De Napoleontische oorlogsvoering heeft haren besten theoretischen vertolker gevonden in Clausewitz. Deze tot voor 1870 buiten Duitschland niet genoeg naar waarde geschatte schrijver, is daar de grondlegger van een school geworden, waaraan dat rijk zijn tegenwoordige machtige stelling heeft te danken.

Zonder ons te verdiepen in m. i. onvruchtbare beschouwingen omtrent de Napoleontische en de Moltkesche oorlogsvoering, kan men toch zeggen, dat de laatste geheel was gebaseerd op de grondbeginselen der eerste, d. i. op energie, activiteit en snelheid bij eene strategie die de vernietiging van den vijand beoogt.

Eene dergelijke oorlogsvoering eischt eene in die richting goed geoefende cavalerie, en het moet wel verwondering baren, dat de Duitsche in 1870, niet dat heeft bereikt hetgeen men van haar verwachtte, en het hoogstens tot een succès d'estime heeft kunnen brengen.

Wel was er reeds vooruitgang te bespeuren met 1866, toen zij voortdurend in reserve werd gehouden, maar nog was men niet algemeen genoeg doordrongen van het beginsel, dat dit wapen zelfstandig naast de andere wapens moet optreden, wil het tot zijn recht komen.

Ook bevond zich de Duitsche cavalerie bij het uitbreken van den oorlog in een overgangperiode. De frissche ruitergeest van een Seydlitz was opnieuw door hare gelederen beginnen te waaien, op het punt van geoefendheid was reeds veel bereikt, maar de tijd was nog te kort geweest om de ingrijpende veranderingen tot gemeen goed van allen te doen worden. Den ouderen aanvoerders ontbrak nog het juiste begrip van hunne taak, zij waren noch practisch, noch wetenschappelijk daartoe voorbereid. Hun ondernemingsgeest was niet groot.

Niet onvermeld mag blijven, dat de betere begrippen omtrent het gebruik der cavalerie, welke na 1866 in sommige kringen, vooral van den Generalen Staf begonnen te heerschen, bij het begin van den oorlog van 1870/71, volstrekt niet door alle cavalerie-aanvoerders werden gedeeld. Men voelde na den oorlog in het Duitsche leger zeer goed waarin de cavalerie was te kort geschoten, en niets werd onbeproofd gelaten om dat wapen te vormen en te ontwikkelen tot een instrument, passende in de moderne oorlogsvoering.

Dat streven kon niet nalaten zijn invloed uit te oefenen op de ruitereien der andere Rijken. De belangstelling welke alom werd gesteld in de oefeningen van een leger, dat zulk een succes had gehad, de steeds vermeerderende gemakkelijke verkeerswegen, waardoor velen in staat werden gesteld met eigen oogen te aanschouwen, de ontwikkeling en de verspreiding der militaire litteratuur, waren oorzaak dat nagenoeg overal werd nagegaan, in hoeverre de oefeningen van het eigen leger verbetering of aanvulling behoeften. Na 1870 dagteekent dan ook een geheele omkeer in het stelsel van oefenen, waarvan het meest karakteristieke is, dat de tegenwoordige wijze van oefenen meer rekening houdt met de practische eischen der werkelijkheid, en intensiever is geworden.

Wanneer men met een onbevangen blik de tegenwoordige opleiding der Cavalerie nagaat, en ziet hoe daarin met alle ten dienste staande middelen gestreefd wordt naar vervulling van de vele eischen, welke de moderne oorlogsvoering haar stelt, hoe daarin met alle sleur gebroken wordt, dan kan men veilig spreken van een wedergeboorte van het wapen en deze Cava-

lerie bestempelen met den naam van moderne Cavalerie.

Een oud Fransch rijmpje zegt :

Si l'autre savait,
Ce que l'autre faisait,
L'autre battrait l'autre.

hetgeen m. a. w. op de oorlogsvoering overgebracht, zeggen wil: Wanneer overal en immer in den oorlog de wederzijdsche strategische en tactische verhoudingen, den veldheer en zijnen onderaanvoerders klaar voor oogen stonden, dan zou het gezonde menschenverstand voldoende zijn, om met de kennis van enkele regels, het vraagstuk op te lossen, dat bij iederen samenstoot met den vijand in het brein van den aanvoerder ontstaat, namelijk of hij, gelet op de beteekenis der gevolgen van eenen slag, en op de in tactisch opzicht onzekere uitkomsten van den strijd, dezen al dan niet moet zoeken of aannemen, en zoo ja op welke wijze hij dien moet voeren.

Wij weten allen dat dit niet het geval is, dat integendeel in den oorlog, als zijnde eene worsteling van levende tegen elkaar werkzame krachten, alles wat op den vijand betrekking heeft, in een schemerwaas is gehuld, waarin het moeilijk is het juiste te onderscheiden, en dat dientengevolge bij het nemen van een besluit het toeval een groote rol speelt.

Die rol tot het uiterste te beperken, moet het allereerste streven van den veldheer zijn, en is dat trouwens ook immer geweest. Steeds heeft de vraag gegolden: waar is de vijand, hoe sterk is hij, en wat doet hij.

Wij laten hier buiten beschouwing de rol, die spionnen of agenten hebben gespeeld en nog zullen spelen in de toekomstige oorlogen. Groot is deze zeker. In Heft 18 van de Kriegsgeschiedliche Einzelschriften vindt men een schets van de opstelling der Fransche troepen, welke als resultaat van de verkenningen, op den 4den Augustus door het groote Duitsche hoofdkwartier aan de commandanten der 3 legers was verstrekt, en welke tamelijk nauwkeurig is. Het lijdt geen twijfel dat deze in hoofdzaak is samengesteld geworden uit de berichten van spionnen.

Nu wordt het bedrijf van spion er in den laatsten tijd niet gemakkelijker op. De steeds meer en meer ontwikkelende nationale zin der volken, de strenge politiematregelen en de militaire bewaking maken de uitoefening van den spionnendienst zeer moeilijk en beperken deze voornamelijk tot de periode waarin gemobiliseerd wordt. Zoodra de oorlog eenmaal ontbrand is, is daarvan weinig heil meer te verwachten.

Machiavelli, hoezeer de waarde erkennend van spionnen, zegt reeds, dat de veldheer het best zal worden onderricht door goede aanvoerders van vooruitgezonden ruitertroepen. Graaf Jan van Nassau, die vele oorlogen met zijn neef Maurits heeft medegemaakt, en wiens nagelaten aantekeningen vermoedelijk veel zullen bevatten van hetgeen van dezen afkomstig is, zegt o. a.: »van groote waarde is een goed georganiseerd kondschapswezen, »waarbij de ruitery door overvallen en het maken van gevangenen van veel nut is,» doch hij laat onmiddellijk volgen; »Der echte Feldherr offenbaret sich dadurch dasz er sein Verhalten, nicht dahin stellt, dasz er sich jederzeit nach des »Feindes Gelegenheit dirigiren und richten will, sondern dem »Feinde solches zu thun Ursach gibt.»

Hier treffen wij reeds aan de grootsche gedachte van het initiatief, een hoofdvoorwaarde van het succes, dat in de nieuwere oorlogsvoering steeds in beteekenis heeft gewonnen en nog wint.

De moderne oorlogen grijpen diep in het leven der volken. Het is dus zaak ze zoo kort mogelijk te doen duren. Het laat zich voorzien, dat zij daarom steeds energieker zullen worden gevoerd, met een heftigen drang naar 's vijands vernietiging. Snelheid van beweging is hoofdzaak geworden, de rechtijdige erkenning van 's vijands handelingen daardoor moeilijker. Het best ingerichte spionnenstelsel zou in den tegenwoordigen bewegingsoorlog falen.

De cavalerie, het wapen dat zich snel beweegt en daardoor in staat is groote ruimten te beheerschen, is op den voorgrond getreden, aan haar is de taak om het initiatief van den aanvoerder gelegenheid te geven zich te doen gelden, zonder dat dit ontaardt in een ongemotiveerd er op los stormen. Wil echter

een aanvoerder wachten tot hij volkomen is ingelicht, dan kan hij er verzekerd van zijn steeds te laat te zullen komen.

De onmogelijkheid om een troep, groot of klein, immer in slagvaardigen toestand te houden, ligt voor de hand. Iedere overgang nit een niet slagvaardigen toestand in dien van slagvaardigheid eischt tijd. Die tijd kan worden verkregen door tusschen zich en den vijand een slagvaardigen troep te plaatsen, welke in staat is 's vijands nadering te juister tijd te ontdekken, en hem tevens lang genoeg te kunnen ophouden om den overgang tot den slagvaardigen toestand mogelijk te maken.

De handelingen, welke tot taak hebben de ontdekking van 's vijands nadering, en waarmede tevens gepaard gaat het belletten van diezelfde handelingen ten opzichte van den eigen troep, krijgen eene hoogere beteekenis dan oorspronkelijk met de beveiliging was beoogd, omdat hierdoor aan den aanvoerder dikwijls de eenigste gegevens worden verstrekt tot eene doeltreffende handeling, en deze aan den vijand moet worden onthouden.

De beveiliging berust op waarneming en op dekking, die van de tactische behoeften van het gevecht, overgedragen op de strategische eischen der operatiën, de ruimere beteekenis krijgen van opheldering en versluiering, doch zich voor beide doeleinden van dezelfde middelen bedienen.

De taak der opheldering kan slechts door de cavalerie worden verricht, omdat de snelheid, waarmede dit wapen zich beweegt, haar in staat stelt groote ruimten te beheerschen, waardoor de rechtijdige aankomst te bestemder plaatse van hare berichten is gewaarborgd.

Te allen tijde heeft de cavalerie dan ook die taak voor het front van het leger verricht. Zoolang de legers klein waren, de oorlogstooneelen eng begrensd, de operatielijnen kort, de uitwerking der vuurwapenen gering, kon haar daarbij een groote mate van zelfstandigheid worden toegekend, en waren kleine ruitertroepen voldoende.

Toen in de Napoleontische oorlogen de legers grooter werden en dientengevolge de noodzakelijkheid intrad deze te verdeelen

in legerkorpsen, welke ten behoeve van legering en verpleging gedurende de inleidende operatiën gescheiden moesten marcheerden, en in verband hiermede de oorlogstooncelen grooter werden, vertrouwd men niet in diezelfde mate meer op de cavalerie alleen, doch werden uit alle wapens samengestelde voorhoeden geschapen, waarbij zij in grooten getale vertegenwoordigd was. Men had in die voorhoede een beveiligende kracht voor het gros van het leger, terwijl de daarbij ingedeelde cavalerie voor de opheldering zorgde.

Op Fransche zijde beschikt in den regel ieder legerkorps over eene brigade, soms wel over eene divisie cavalerie voor den ophelderingdienst, terwijl de massa der cavalerie vereenigd bleef als reserve-cavalerie voor de uitvoering van verschillende zelfstandige opdrachten, hetzij voor het front of op de flanken.

In 1806 schrijft de Keizer aan maarschalk Sout: »La cavalerie forme à elle seule l'avant-garde du corps d'armée. On peut cependant lui adjoindre un bataillon d'infanterie pour l'appuyer au besoin et même le précéder dans un pays difficile. Mais dans aucun cas le commandant de l'avant-garde ne doit avoir à sa disposition plusieurs bataillons d'infanterie afin de ne pas se laisser entraîner à engager un combat, que le commandant du corps d'armée ne voudrait pas livrer.

»N'ayant que de la cavalerie en avant, le commandant de corps d'armée peut toujours, lorsque l'ennemi est signalé, prendre position et se conduire avec prudence.»

In 1809 evenwel sprekt Napoleon zich weer voor sterkere voorhoeden uit.

Op Pruisische zijde treffen wij tijdens de vrijheidsoorlogen op een dagmarsch vóór het leger, eene algemeene voorhoede aan, waarbij het grootste gedeelte der cavalerie was ingedeeld, welke hare taak van opheldering wederom op een dagmarsch vóór de infanterie vervulde.

Deze voorhoeden hebben ontegenzeggelijk groote diensten bewezen. De handelingen der klassiek geworden Katzlersche voorhoede vóór het leger van Blücher hebben lang als model voor dergelijke legerafdeelingen gegolden.

In de vredesperiode, welke op den val van den Grooten Kei-

zer volgde, is onmiskenbaar een duidelijk verval van de krijgskunst waar te nemen. Formalisme en sleur vormden den grondtoon van het toenmalige krijgswezen; het had er allen schijn van of de Napolcontische oorlogsvoering een onbeschreven blad in de krijgsgeschiedenis was. Vooral omtrent het gebruik der cavalerie heerschten verkeerde begrippen.

Zelfs de veldtocht van 1866 zou beginnen als of nooit de Muratsche cavalerie-divisiën de Fransche legers waren vooruitgesneld.

Wij zien dan ook in den Main-veldtocht dat de macht der sleur oorzaak was, dat generaals, die in den oorlog van 1870/71 een welverdienden naam als aanvoerders hebben verworven, de hoofdmacht hunner cavalerie naar de toenmaals heerschende begrippen achteraf hielden, slechts enkele zwakke patronilles uitzonden in stede van hunne geheele cavalerie tot opheldering vooruit te zenden, en waardoor toestanden werden geboren, waarvan men zich nu zelfs moeilijk meer een voorstelling kan maken. Ik herinner slechts aan den aftocht der Hannoveranen van Göttingen naar Mühlhausen.

Niet veel beter was het gesteld met het gebruik der cavalerie op het oostelijk oorlogstoneel.

Het Pruisische leger stond in den aanvang over een grootte uitgestrektheid langs de Boheemsche grenzen opgesteld. Iedere legerafdeeling deboucheerde met een eigen voorhoede door de bergpassen in de vlakte van Bohemen. Na de vereeniging ging het Pruisische leger als het ware onmiddellijk in den slag. Er was hier geen plaats geweest voor eene algemeene voorhoede. De divisie-cavalerie marcheerde voor de voorhoeden, de cavalerie-divisiën bevonden zich achterwaarts in reserve. Groote nadeelen waren uit een operatief oogpunt niet ondervonden; onder tal van gevechten werd de vereeniging tot stand gebracht, doch nu deed zich het gemis aan opheldering gevoelen; men wist niet waar de vijand was, niettegenstaande men van 27 Juni dagelijks met hem gestreden had, en hij zich op een dagmarsch van het front bevond. Het is bekend, dat door den ondernemingsgeest van enkele officieren, o. a. van den majoor Von Unger van den Generalen Staf en den 1e luitenant der huzaren Von

Heister, op 2 Juli, eenigermate het gemis aan cavalerie voor het front werd vergoed.

Van Oostenrijksche zijde voorzagen twee cavalerie-divisiën in de opheldering; vooral de Edelsheimsche muntte uit door veel activiteit, doch de groote uitgestrektheid der ophelderingsfronten in vergelijking van de sterkte, was oorzaak dat de opheldering niet voldoende tot haar recht kwam. De versluicing der handelingen van het Oostenrijksche leger gelukte haar evenwel volkomen. Aan de Oostenrijksche cavalerie komt dan ook de eer toe van het eerst in de nieuwere oorlogen gebruik te hebben gemaakt van cavalerie-divisiën voor het front.

Uit Von Moltke's Militärische Korrespondenz 1870/71 vernemen wij, dat door den veldmaarschalk aanvankelijk het plan was beraamd de operatiën van het Deutsche leger, door één armeerkorps, waarbij vier cavalerie-divisiën, op een dagmarsch afstand te doen voorafgaan. De opmarsch van dat leger moest in een smal front plaats hebben, en met het oog op eene ontmoeting van het vereenigd gedachte Fransche leger was hier eene algemeene voorhoede, een noodhulp voor een te eng operatief front.

Het zou evenwel zoo niet geschieden. Het Fransche leger was niet vereenigd en stond verdeeld voor de beide vleugels van het front. Daardoor werd de Deutsche legeraanvoering gedwongen tot excentrische handelingen; hiermede verviel de algemeene voorhoede, en kwamen, alhoewel niet terstond, in hare plaats de zelfstandige cavalerie-divisiën.

Onvoldoende of in het geheel niet bewapend met vuurwapenen, bleek het dat zij voor hare taak niet in alle opzichten berekend waren. De ervaringen, welke in den Amerikaanschen secessie-oorlog het nut van een goed vuurwapen in handen der Cavalerie hadden bewezen, waren de Deutsche cavalerie nog niet ten goede gekomen.

Zij had evenwel bij de opheldering succes, in hoofdzaak omdat de Fransche cavalerie haar nergens hinderend in den weg trad. Hare handelingen werden in het begin onovertreffelijk gevonden, toen later evenwel de critische sonde werd gebruikt, scheidde men alras de tijdperken, waarin de opheldering

uitstekend was geweest, en die waarin zij was uitgebleven.

Algemeen wijdde men in de volgende vredesjaren zijn oplettendheid aan den ophelderingsdienst, die door de moderne oorlogsvoering in beginsel is opgedragen aan zelfstandige cavalerie-divisiën, onmiddellijk onder de legemanvoering gesteld.

Heerscht hierin eenheid van gedachte, niet alzoo is dat het geval met de wijze waarop die dienst door de cavalerie moet worden verricht.

De krijgsgeschiedenis kan in deze niet helpen. Noch over de aanvoering, vooral wat betreft de doelmatige indeeling, noch over de oplossing van de tweeledige taak ophelderen en versluieren, of wel omtrent de vraag of het cavalerie-duel een eisch dan wel een laatste middel is, kan men uit de krijgsgeschiedenis leeringen putten. Eerst in een toekomstigen oorlog, wanneer twee evenboortige ruitèrijen op dezelfde wijze zullen optreden, zal het mogelijk zijn het ware te onderkennen.

Men is dus voorloopig aangewezen op theoretische overwegingen en op manoeuvre-ervaringen. Nu zijn deze laatste slechts onder zekere reserve aan te nemen. Om der kosten wille, en ook met het oog op de oefening der andere wapens, treedt bij de manoeuvres — zelfs bij de grootste — de strategie weinig of in het geheel niet op den voorgrond, zij dienen hoofdzakelijk meer de tactiek. De afstand, die beide partijen scheidt, is gering. De cavalerie-divisiën komen al heel spoedig op elkaar, en treden reeds op den eersten dag in een tactischen toestand, welke in de werkelijkheid het einde zou zijn van eene wellicht langdurige ophelderingsperiode.

Vandaar dan ook dat het streven der aanvoorders, zegt de Generaal Von Schlichting 1), om zoo sterk mogelijk te zijn bij het verwacht wordende inleidende manoeuvrebeeld „die Lanzen-schlacht”.

De cavalerie-divisie wordt in éene colonne vereenigd gehouden; om zich vooral door detacheringen niet te verzwakken, worden de ophelderingsorganen zoo zwak mogelijk gemaakt. De Generaal vreest dat dit in de werkelijkheid regel zal worden, en dat

1) Tactische und Strategische Grundsätze der Gegenwart.

niet eer tot de eigenlijke opheldering zal worden overgegaan, voordat men de »Lanzenschlacht" achter zich zal hebben. Het bijeenhouden der divisie op één hoofdoperatielijn, zal een uitzondering zijn. In den regel zal men niet voldoende onderricht zijn van waar het meeste gevaar dreigt. Slechts dan wanneer men dit positief weet, is het bijeenhouden der geheele macht op één weg gerechtvaardigd. Bij tactisch goed geschoolde aanvoerders levert die verdeeling geen gevaar op. Het is een verkeerde opvatting van cavaleristischen geest, wanneer men meent, dat de cavalerie onvoorwaardelijk de vijandelijke moet aanvallen zodra zij deze ontdekt. Bij Leuthen laat Driesen de Oostenrijksche cavalerie zich niet alleen tot den aanval ontwikkelen, maar zelfs op den Pruisischen vlegel aanrijden, vóórdat hij zelf aanrijdt en haar vernietigend in de flank valt.

De Generaal Von Schlichting geeft dan ook, den m. i. zeer behartigenswaardigen wenk, de Verdy'sche studiën over »Die Kavallerie-Division im Armee-Verbande" weer opnieuw te gaan bestudeeren.

Ook de bekende Duitsche cavalerie-generaal Von Schmidt, was in zijne »Instructionen" voor eene verdeeling der cavalerie-divisië in den ophelderingsdienst. Beide werken zijn kort na den oorlog van 1870 uitgegeven, dus feitelijk nog geheel onder den indruk daarvan neergeschreven.

Niet alzo oordeelen tegenwoordig vele cavaleristen. De Generaals Von Pelot-Narbonne en Von Bissing o. a. achten het bijeenhouden op den hoofdoperatie-weg regel, omdat alsdan de tactische inzet van de vereenigde krachten op de beste wijze is gewaarborgd. Verdeeling over meerdere wegen is uitzondering. Doch in zooverre is men het eens, dat het een fout eerste klasse zou zijn ter wille van een sterke divisie op de noodige ophelderingsafdeelingen te bezuinigen, en ook dat deze van huis uit moeten worden uitgezonden.

Het zou ons niet verwonderen indien op deze zienswijze van Duitsch-cavaleristische zijde, van invloed is de handelwijze der Fransche cavalerie bij den ophelderingsdienst. Daar is als beginsel aangenomen eerst de cavalerie der tegenpartij op te zoeken en uit het veld te slaan, alvorens aan de ophelderingstaak te vol-

doen. Wij merken op, dat deze handelwijze volstrekt niet de goedkeuring wegdraagt van vele Fransche tactici. Men leze slechts de geschriften van den Generaal Lewal e. a. Ook uit de manoeuvre-berichten blijkt, dat de aanvoering veelal slecht door hare cavalerie-divisiën in zake opheldering werd bediend, en dat de cavalerie der legerkorpsen meermalen die taak op zich moest nemen.

Hoe belangwekkend het ook zou zijn om in dien meeningstrijd nog verder in te gaan, wij moeten daarvan afzien, als komende daarmee buiten het kader onzer voordracht.

De Generaal Von Scherff stelt in zijn werk »die Lehre vom Kriege» als eerste eisch, dat de aanvoerder van eene ophelderende cavalerie-divisie zijn doel moet bereiken zonder zich daardoor ongeschikt te maken tot een later gebruik in den slag, doch hij sluit den strijd niet geheel uit.

De Generaal onderscheidt eene eerste linie voor de eigenlijke opheldering, bestaande uit zwakke officierspatrouilles gevolgd door eskadrons, 'eene tweede linie voor ondersteuning der eerste, en eene derde of reserve linie, waarin het grootste gedeelte der cavalerie, om daar op te treden, waar het geldt een groot doel te bereiken.

Of de drie brigades, waarin eene cavalerie-divisie verdeeld is, naast elkaar of achter elkaar, of wel met twee in de eerste liniën en de derde in reserve zullen marcheeren, hangt geheel af van de omstandigheden, en wel in de eerste plaats van de gesteldheid van het te doorschrijden terrein, het weggennet en van de terreinafscheidingen.

Een afstand vóór het legor van 2 à 3 dagmarschen wordt zelfs voor de grootste verhoudingen voldoende geacht.

Volgens den Generaal Von Bissing bestaat de eigenlijke ophelderingslinie uit sterke officierspatrouilles, gevolgd door eskadrons, welke deze als soutien en als repli dienen, zoo mogelijk te versterken door pioniers of infanterie op rijwielen. Onontbeerlijk acht de Generaal de aanwijzing van plaatsen waar de meldingen moeten inkomen (Meldesammelstellen), die zoo veilig zijn gelegen of zoo sterk beschermd worden, dat zij aan het

doel kunnen beantwoorden, terwijl de hoofdmacht der cavalerie-divisie in den regel vereenigd blijft.

Een andere strijdvrage is de toevoeging van infanterie aan de ophelderingscavalerie.

In het Oostenrijksche leger is men daarmede begonnen. Bij sommige cavalerie-divisiën voornamelijk die, welke op de Russische grenzen liggen, is organiek een bataljon jagers ingedeeld.

De militaire litteratuur is langen tijd de indeeling van infanterie bij de ophelderingscavalerie niet gunstig gezind geweest, voornamelijk omdat men meende de cavalerie daarmede een blok aan het been te leggen en dat wapen daardoor zijne bewegingsvrijheid te ontnemen, die het bij de opheldering zoozeer behoeft. De cavalerie kan zich aan ongunstige toestanden snel onttrekken, de infanterie niet. De eerste wil dan de laatste niet in den steek laten, hetgeen tot bedenkelijke gevolgen aanleiding kan geven. De opheldering zou daardoor den stempel kunnen krijgen van vasthoudendheid, die niet vereenigbaar is met de daarvoor zoo noodige beweeglijkheid.

Te minder acht men infanterie noodig, omdat de cavalerie zelf tegenwoordig in het bezit is van een vuurwapen, dat het geweer der infanterie ter zijde komt.

Toch ziet men langzamerhand alle groote legers Oostenrijk's voorbeeld volgen, doch het kan ook zijn als proef, en er gaan tegenwoordig reeds stemmen op tot vermeerdering dier infanterie, zoodat het allen schijn begint te krijgen, dat ook ten aanzien van de algemeene voorhoede, de wet van den cirkelgang regeert.

De voorstanders achten voor de cavalerie geen goede opheldering mogelijk, wanneer zij zich niet kan baseeren op weerstandskernen, waarbij zij te gelegener tijd steun kan vinden.

Generaal Von Schlichting, die geen voorstander is van die toevoeging tijdens de operatiën, schrijft den roep naar infanterie van cavaleristische zijde toe aan het streven om toch maar zoo sterk mogelijk bij de »Lanzenschlacht'' te kunnen optreden.

In Engeland heeft men bereden infanterie geschapen, doch bereden infanterie verandert in den loop der tijden in slechte

cavalerie. Te paard is zij niet tegen cavalerie opgewassen, afgezet en hinderen haar de handpaarden.

Het transport van infanterie op wagens kan tijdelijk en voor kleine afdeelingen gelden, voor groote moet het, ook wegens de moeilijkheid een voldoende aantal voertuigen bijeen te brengen, buiten beschouwing blijven.

Dat infanterie uitstekend kan dienen om de cavalerie in den rug een steun te geven, door het bezetten van defilees, welke deze bij terngtocht moet passeeren, en dat zij bij het begin van den veldtocht en bij stilstand in de operatiën (de Deutsche 2e cavalerie-divisie na de ontruiming van Orleans) ook groote diensten bij de eigenlijke opheldering kan bewijzen, wordt algemeen erkend.

Zal het rijwiel wellicht in deze meeningen verandering brengen?

De ervaringen, welke met de toevoeging van infanterie op rijwielen aan de ophelderings-cavalerie bij manoeuvres zijn gemaakt, zijn ontgezeneggelijk zeer gunstig geweest.

Doch de manoeuvres duren kort, en hoe eene afdeeling wielrijdende infanterie, na eenige weken bij slecht weer op dikwijls grondelooze wegen te hebben geageerd er uit zal zien, en of men dan nog kan spreken van een zich snel verplaatsenden troep, daarvoor ontbreken nog alle ervaringen. Mijns inziens echter zal de toevoeging van infanterie op rijwielen, aan vóór het front van het leger ophelderende cavalerie in ieder geval kunnen geschieden, omdat de wegen door het passeeren van troepen, maar vooral van voertuigen, nog betrekkelijk weinig hebben geleden.

Dat het rijwiel den ordonnansen- en relaisdienst kan verlichten is eene onbestreden waarheid, in zooverre, indien het door de wielrijdende ordonnansen te doorschrijden terrein een goed wegennet heeft, en niet beheerscht wordt door vijandelijke cavalerie-patrouilles. Een wielrijder, die van alle kanten door ruiters wordt gejaagd, is een verloren man; de cavalerist kan deze ontwijken door van den weg af te gaan; de wielrijder ook, doch dan is het uit met zijn snelheid. Het is evenwel niet te ontkennen, dat de laatste in denzelfden tijd grotere omwegen kan maken dan een ruiter en het is hem dan ook

veelal geraden om zulks te doen, wanneer zijn weg anders niet veilig is.

Ook de Nederlandsche, alles en alles 15 eskadrons sterke cavalerie, kan tot den ophelderingdienst vóór het veldleger worden geroepen.

Wanneer dat uit drie divisien bestaand leger op zich zelf handelend optreedt, dan zal het in den regel een min of meer scherp begrensde taak hebben te vervullen, die met het oog op de sterkte-verhouding niet geheel onbereikbaar is; de strategische toestand zal dan den Commandant in hoofdlijnen vrij wel bekend moeten zijn.

Dat men voor het onderkennen van dien toestand soms gaarne in het bezit zou zijn van eene sterkere cavalerie, zou als bewijs kunnen dienen dat de onze te zwak is, want daartoe wordt meer cavalerie vereischt dan sommigen met het oog op de eischen van den veiligheidsdienst bij het leger zelve, daarvoor beschikbaar willen stellen.

Men make zich toch geen illusie dat men met zwakke krachten als officiers-patrouilles of detachementen voldoende opheldering verkrijgt. Eene werkzame, goed voor hare taak voorbereide cavalerie, zal er alles op zetten om onze voornemens te verhinderen. Met het vooruitzenden van sluippatrouilles, zegt de generaal Von Bissing, zal men zich bij de opheldering niet meer kunnen redden. Zoodra deze worden ontdekt, worden zij verjaagd en gejaagd, en kunnen zij dan geen steun vinden bij niet al te ver verwijderde grootere, dan is het uit met alle opheldering. Moeten nu dergelijke kleine afdeelingen bovendien op dagmarschen worden uitgezonden, dan verbruiken zij zich zelve, en wat er van de door hen af te zenden berichten zal terecht komen, kan gemakkelijk worden bevroed.

Slechts dan zal met kleine afdeelingen kunnen worden volstaan, wanneer zij een scherp afgebakende, naar tijd en ruimte eng begrensde opdracht hebben te vervullen, op een bepaald punt, en na volbrachte taak onmiddellijk kunnen terugkomen om zelf te rapporteeren.

Aangezien de eigenaardigheid van het wapen medebrengt, dat de ophelderingscavalerie de haar tevens ten deel vallende taak van versluïering, alleen op offensieve wijze kan oplossen, moet zij zoo sterk mogelijk zijn. Rekent men bij de vereenigde Divisiën op één eskadron per divisie, dan blijft er voor de opheldering eene brigade van 12 eskadrons over.

Ik geef dadelijk toe dat één eskadron per divisie zeer weinig is, en op den duur voornamelijk wegens den vermoeienden dienst bij de voorposten onvoldoende zal blijken te zijn, zelfs in aanmerking genomen dat wij vaste ordonnansen en wielrijders bij de troepen hebben.

Ook maak ik er opmerkzaam op, dat wij voor andere doeleinden dan geen ruiter meer beschikbaar hebben; doch wat het zwaarste is, moet ook het zwaarste wegen, en dat is hier de opheldering.

De opheldering moet zich uitstrekken over het geheele strategische front van het veldleger.

De vraag hoever de cavalerie zich daarvoor moet bevinden, wordt bepaald door de omstandigheid, dat de aanvoering zoo spoedig mogelijk nut moet kunnen trekken uit de toegezonden berichten, vóór dat de toestanden bij den vijand weér geheel veranderd zijn. Aan den afstand van de massa der brigade tot de hoofden der divisiën wordt hierdoor een zekere grens gesteld, welke voor onze verhoudingen, zeker niet grooter dan één dagmarsch zal behoeven te zijn.

De eerste eisch voor eene ophelderende cavalerie is het zien, en wel met een oog dat tot oordeelen in staat is.

Die taak wordt opgedragen aan officierspatronilles. Hier is het domein van den jongen intelligenten cavalerie-officier. Goed georiënteerd omtrent den algemeenen toestand, bekend met 's vijands ordre de bataille, van kijker en kaart voorzien, begeeft hij zich, begeleid door een gering aantal ruiters, naar die punten in het hem ter waarneming aangewezen rayon, van waar hij 's vijands bewegingen kan zien en beoordeelen, om daarna van het waargenomene korte en zakelijke berichten te zenden.

Deze officieren zijn volkomen zelfstandig in de uitvoering van hunne taak, men geeft hun de uitbreiding in de breedte van

hun waarnemingsrayon, bijv. langs een weg of tussehen twee terreinafscheidingen, maar laat hen overigens geheel vrij, opdat, wanneer zij ergens in de vijandelijke patrouillelinie een gat ontdekken, of om een vleugel der veiligheidsafdeelingen kunnen komen, daarvan gebruik kunnen maken.

De inspannende dienst dezer patrouilles vordert dat zij meermalen moeten worden afgelost. Deze eisch, zoomede de zekerheid die zij moeten hebben, om wanneer zij gejaagd worden, op niet al te grooten afstand een veilige opname te kunnen vinden, maken het noodzakelijk, dat de eigenlijke ophelderingslinie gevolgd wordt door eskadrons, die ieder als reservoir van 2 à 3 dezer patrouilles kunnen worden aangemerkt, en welke hen zoo noodig door het vijandelijke patrouillenet heen helpen, waarin zij anders verward zouden geraken.

Bij deze eskadrons komen in de eerste plaats de berichten in van de officierspatrouilles. Door ruiters op dikwijls nitgeputte paarden aangebracht, moeten zij door hen worden overgenomen en ter bestemming gebracht.

Daar waar de eisch om de eenmaal verkregen voeling met den vijand te behouden, de ophelderingscavalerie te ver van het eigenlijke leger zou doen komen, gaat het eskadron geheel op in de taak der betrokken officierspatrouilles, en treedt het als een geheel zelfstandige afdeeling buiten het brigadeverband op.

Omtrent de sterkte dezer officierspatrouilles bestaat ook nog al verschil van meening. Vooral op Duitsch-cavaleristische zijde acht men sterke patrouilles noodzakelijk. Het schijnt dat men ze daar in de gelegenheid wil stellen zich met de lans door de vijandelijke patrouilles een weg te banen.

Op den eersten dag der Duitsche manoeuvres in September 1897 bij Homburg vor der Höhe werden voor de opheldering door de cavalerie-divisie B (commandant luitenant-generaal von Bissing) 8 officierspatrouilles uitgezonden, ieder sterk 1 officier en 15 ruiters. Zij werden gevolgd door drie afdeelingen wielrijders, ieder sterk 1 onderofficier en 10 man, welke de overgangen over een terreinafscheiding in hun rug bezetten, waarheen later nog 2 eskadrons werden gezonden, terwijl

meer achterwaarts 2 Meldesammelstellen werden ingericht.

Ik voor mij zou die officierspatrouilles minder sterk wenschen. Hun taak is het zien; daartoe moeten zij gedekt vooruitgaan, en waar dit niet mogelijk is, moeten de hen volgende eskadrons hen in staat stellen er door heen te komen. De door deze tot dat doel afgezonden patrouilles zullen dus dikwijls moeten vechten, doch met dien strijd bemoeit de officierspatrouille zich niet. Zoodra het haar mogelijk is, en dat zal veelal het geval zijn omdat de opmerkzaamheid van den vijand door dat gevecht wordt gebonden, rijdt zij verder om waar te nemen, hetgeen toch haar doel is.

Gelukt het ook niet aan de eskadrons der eerste linie, om het in zicht nemen bij den vijand te dwingen, of wel zijn zij niet in staat om 's vijands opheldering paal en perk te stellen, dan zullen zij uit eene tweede linie moeten worden ondersteund.

In hoeverre nu deze ondersteuning direct zal kunnen worden gegeven uit de voorhoede van de in ééne colonne ongeveer midden achter de ophelderinglijn marcheerende brigade, dan wel dat er van deze afdeelingen tot het beoogde doel in tweede linie zullen volgen, is van zooveel omstandigheden afhankelijk, dat daarvoor geen vaste regels kunnen worden gesteld. Ook het terrein zal daarop zijn invloed doen gelden. Is dit sterk bedekt of doorsneden en laat het geen ontwikkeling eener cavalerie-massa toe, dan zal die detachering veelal noodig zijn, doch ook geen bezwaar opleveren. Is het terrein evenwel open en uitermate geschikt voor cavalerie, dan zou eene versnippering van de massa der brigade zeer nadeelig kunnen blijken te zijn.

Ik zou daarom die ondersteuningslinie in ons leger in hoofdzaak willen doen bestaan uit afdeelingen infanterie op rijwielen, waarbij eenige cavalerie. Deze kunnen vlug versterking zenden naar die punten waar het noodig is, om door hun vuur de stokkende opheldering weer in gang te brengen, of die des vijands paal en perk te stellen.

Men zal mij tegenwerpen, dat onze cavalerie toch ook een goed vuurwapen heeft en dus tot het gevecht te voet kan afzitten. Volkomen waar, doch onze eskadrons zijn zeer zwak, en

wij hebben eene kleine cavalerie. Van hoeveel waarde ik het ook acht, dat onze huzaren de karabijn goed weten te gebruiken, moet een eskadrons-commandant zich bij den ophelderingsdienst wel tweemaal bedenken, eer hij laat afzitten voor het gevecht te voet. Iedere buiten gevecht gestelde huzaar onttrekt twee paarden aan den dienst in het eskadron, en er zullen bij den ophelderingsdienst al paarden genoeg verloren gaan om er deze nog op den koop bij te nemen.

Juist tijdens dat vuurgevecht, als wanneer de opmerkzaamheid van den vijand hierdoor gebonden is, zet de cavalerie de opheldering voort, om de vleugels heen, en daarbij kan geen paard gemist worden.

De zich in tweede linie bevindende afdeelingen infanterie op rijwielen, die zich sprongsgewijze van de eene terreinafscheiding naar de andere verplaatsen, vormen tevens de organen waarbij de berichten van de in hun rayon ophelderende afdeelingen inkomen, voor welker verzending naar den brigade-commandant, en somwijlen zelfs tevens direct naar den commandant van het veldleger, zij hebben zorg te dragen.

Blijkt nu den brigade-commandant uit de inkomende berichten, de groote waarde van een krachtig optreden op eenig punt, dan begeeft hij zich daarheen met zijne geheele macht of zendt hij de door hem noodig geachte versterking. Dan spreekt ook de artillerie een woord mede. In de rijdende artillerie heeft de cavalerie een onmisbare hulp bij de opheldering.

Het is reeds een oud bekend gezegde: »Granaten verkennen dikwijls beter dan eskadrons". Een paar goed zittende granaatkartetsen openen een defilé vlugger dan het vuur van afgezeten ruiters, en zijn in staat het deboucheeren daaruit eener overmachtige vijandelijke cavalerie te belotten, waarvoor de eigen cavalerie te zwak was.

Een doeltreffend gebruik van het terrein zal voor den tactisch goed geschoolden brigade-commandant wellicht het eenige middel zijn om met eene goed beweeglijke artillerie tegen een overmachtige vijandelijke cavalerie met kans op goed gevolg op te helderen en zulks den vijand te belotten, zonder zijn cavalerie daarbij ongeschikt te maken tot een later gebruik.

De groote daden der cavalerie bij den ophelderingsdienst liggen in het kleine; eerst tijdens of na den slag slaat voor haar het uur voor den grooten inzet.

Is het gros der brigade tot een gevecht genoodzaakt, dan blijven de daarin niet betrokken ophelderingsafdeelingen hun taak voortzetten. Uiterst moeilijk is deze nu geworden. Van de goede inzichten in den algemeenen toestand hunner commandanten, van de geoefendheid en koenheid der ordonnansen, zal het nu afhangen in hoever de legeraanvoering nog berichten zal ontvangen, welke voor haar van nut kunnen zijn.

Wanneer het 5e eskadron van het 2e Garde Dragonder regiment, dat tot opheldering naar den weg Metz-Verdun was vooruitgeschoven, en reeds tot den weg Doncourt-Conflans was genaderd, niet was omgekeerd op het vernemen van het ruitergevecht bij Ville-sur-Yron, tencinde daaraan deel te nemen, doch zijn opdracht had vervolgd, dan zou het meer dan nu, het groote gemeenschappelijke doel hebben kunnen dienen. Dan toch had het op den avond van den 16 Augustus kunnen melden, dat er op de wegen over Conflans en Briey geen terugtocht van het Fransche leger plaats had.

Is het doel der opheldering bereikt, dan maakt de cavalerie het tactisch front van het leger vrij, en begeeft zij zich naar een der vleugels der slaglinie.

Zal de opheldering met kans op goed gevolg geschieden, dan moet er eenheid zijn van handeling. Daartoe is het noodig dat de bevelen van den brigade-commandant nog op den zelfden dag bij alle deelen tot uitvoering kunnen komen, en ligt hierin tevens de grens van de uitbreiding in breedte en diepte welke aan de brigade mag worden gegeven. Een uitstekend ingerichte vlug en zekerwerkende verbindingsdienst, zonder welke ook de tijdige aankomst der berichten niet is gewaarborgd, is een eerste vereischte.

De taak der opheldering leidt noodwendig tot verdeeling, zoowel in de breedte als in de diepte, maar vordert tevens, met het oog op den niet geheel uitgesloten strijd, een gros dat eene zekere gevechtskracht bezit. Eene brigade van 12 eskadrons is naar mijne meening in verhouding tot de sterkte van

ons veldleger voor die taak te zwak. Rekent men dat er 3 eskadrons worden gedetacheerd in de ophelderingslinie, 2 eskadrons noodig zijn voor patrouilles en veiligheidstroepen, alzoo 5 eskadrons in 't geheel — zeker een minimum — dan blijft er een gros over van slechts 7 eskadrons, dus nog geen 2 regimenten van 4 eskadrons.

Telde de brigade 15 eskadrons, dan kon onder die omstandigheden het gros ten minste nog 10 eskadrons of $2\frac{1}{2}$ regiment sterk zijn, dus gevechtskracht genoeg bezitten om het zoo noodig tegen eene op eenig punt doorgedrongen vijandelijke brigade op te nemen. Wij zouden daarom onze brigade wenschen samengesteld te zien uit 3 regimenten à 5 eskadrons, 3 rijdende batterijen à 4 stukken snelvurend geschut, en 3 afdeelingen infanterie op rijwielen ieder ongeveer 100 man sterk, gedeeltelijk geoefend en uitgerust als pioniers.

Daarenboven is minstens één eskadron divisie-cavalerie ook noodzakelijk.

Hebben wij zooeven gezien, dat bij stilstand in de operatiën, waaronder ook zijn te verstaan de mobilisatie en de concentratie van het leger, omtrent de wenschelijkheid van toevoeging van infanterie aan de beveiligende cavalerie-divisiën geen verschil van gevoelen bestaat, dan ligt het voor de hand, dat zulks in de eerste plaats voor onze cavalerie geldt, wanneer onder die omstandigheden haar de taak van beveiliging wordt opgedragen. De alsdan te beveiligen rayons zullen in verhouding tot hare krachten zoo uitgestrekt kunnen zijn, dat zij alléén de tweeledige taak van opheldering en versluiering niet naar behooren kan vervullen.

Bij 't uitbreken van een oorlog is het voor ons in de eerste plaats van het meeste belang, de mobilisatie en de concentratie van het leger te dekken tegen de spoedig daarna onze grenzen overschrijdende vijandelijke cavalerie massa's. M. i. verdient het aanbeveling hiertegen in eerste linie te laten optreden detachementen infanterie, zoo noodig ondersteund door artillerie en waarbij slechts eene zwakke cavalerie (hoogstens enkele eskadrons). Deze detachementen zouden dienen te worden opgesteld op gewichtige wogenknoopen, bij overgangen over terreinafschei-

dingen enz. Het gros der cavalerie wordt in den aanvang vereenigd gehouden in 2e linie, om eerst dan handelend op te treden wanneer de vijandelijke cavalerie het hoofd heeft gestooten of wel op eenig punt is doorgedrongen; in het laatste geval zal eene bedreiging van 's vijands terugtochtswegen diens opmarsch zeer kunnen vertragen.

De aanwezigheid van ophelderingscavalerie in de ruimte tusschen het leger en den vijand, ontslaat de haar volgende marschcolonnen niet van het nemen van de noodige maatregelen tot hare rechtstreeksche beveiliging.

Ook hier speelt de cavalerie een voorname rol. De noodzakelijkheid om de ophelderingscavalerie zoo sterk mogelijk te maken, leidt er toe, dat de bij de marschcolonnen ingedeelde cavalerie hoogstens enkele eskadrons zal tellen, bij onze vereenigd optredende divisien zeker niet meer dan één eskadron per divisie. Na aftrek van het hoognoodige voor den dienst bij de colonne, wordt het overschietende belast met den marschveiligheidsdienst, en staat als zoodanig onder het onmiddellijk bevel van den colonnecommandant.

Inmers de taak der cavalerie is waarnemen, en daar de uitslag der waarnemingen van invloed kan zijn op de handelingen der geheele colonne en niet op die der voorhoede alleen, moet zij dan ook door den colonnecommandant gedirigeerd worden. Slechts dan zou hierop uitzondering zijn te maken, wanneer de colonne vooruitrukt met de wetenschap dat zij een relatief zwakkeren vijand in stelling zal aantreffen, en dat bij den commandant het plan vaststaat hem onmiddellijk aan te vallen. Nu toch weet deze onder welke omstandigheden het tot een gevecht komt. De cavalerie treedt dan onder de bevelen van den commandant der nu te formeeren gevechtsvoorhoede.

Op het voetspoor van den Generaal von Scherff zou het mijns inziens aanbeveling verdienen, de met de beveiliging eener voorwaarts marcheerende colonne belaste cavalerie den naam te geven van cavalerie-voorhoede.

Ook voor haar geldt de drieledige indeeling der ophelderingscavalerie, n.l. in spits met patrouilles, voor- en hoofdtroep,

waarbij de voortroep het reservoir en de eerste steun is van de verkennende spits en patrolles. Hare taak is in de eerste plaats door officierspatrouilles de voeling op te nemen met de ophelderingscavalerie, ten einde van deze berichten in te winnen en c. q. met den vijand.

Acht de commandant der marschcolonne om de een of andere reden nog opheldering noodig, dan moet haar zulks uitdrukkelijk worden opgedragen. Zij treedt dan op, hetzij geheel of met een gedeelte, als ophelderingscavalerie.

Als marschveiligheids-cavalerie is zij evenwel aan de colonne gebonden, in dien zin n.l. dat zij nimmer met deze het verband mag verliezen. Hierin ligt het groote verschil tusschen haar en de ophelderingscavalerie.

Op de cavalerie-voorhoede volgt de infanterie-voorhoede. Op de waarneming volgt de dekking. Tot het verbinding houden dezer beide echelons dient eene kleine afdeeling cavalerie, welke als cavalerie-spits de infanterie-spits voorafgaat.

Is er evenwel gebrek aan cavalerie bij de colonne, dan verdient het aanbeveling waarneming en dekking onder één commando te stellen. De cavalerie geeft dan de spits met patrolles en den voortroep, de infanterieden hoofdtroep c. q. voortroepen hoofdtroep.

Behoudens bij verrassingen moet de cavalerie-voorhoede trachten haar taak te vervullen zonder te vechten. Aan de doeltreffend uitgezonden patrolles valt de hoofdrol ten deel. Is door patrolles alléén geen voldoende inzicht te krijgen bij een stilstaanden vijand, dan zal een gevecht dikwijls niet te vermijden zijn.

Met het oog op de te nemen besluiten is het dan voor den commandant der marschcolonne van het meeste belang, zoo spoedig mogelijk te weten of de vijand tot ernstigen weerstand in stelling besloten is, dan wel of hij zich alleen aan den marschweg heeft geposteed om ons tijdelijk op te houden. De frontuitbreiding der stelling, de al of niet aanwezigheid van min of meer sterke troepenafdeelingen daarachter, leveren den maatstaf voor de beoordeeling of het eene dan wel het andere plan bij hem voorzit.

Van de cavalerie-voorhoede *moet* worden verlangd deze ge-

gevens te verschaffen. Somwijlen zal het dan noodig blijken, dat zij voor het verkrijgen van inzicht in de vijandelijke stelling met haren geheelen hoofdtroep om een der vleugels uithaalt, waarbij zij dan in botsing kan komen met 's vijands cavalerie, die haar dat inzicht nemen zal trachten te beletten.

In de meeste gevallen echter zal het voor de cavalerie-voorhoede meer aanbeveling verdienen haar tegenpartij te lokken in het vuur der vooraf 'gewaarschuwde infanterie, terwijl zij van hare zijde moet zorgen niet in een dergelijke val te loopen.

Alvorens van dit onderwerp af te stappen, willen wij nog een oogenblik stilstaan bij het gebruik van de cavalerie bij de kleine troepenafdeelingen, waarmede wij in den regel bij manoeuvres oefenen. De aard der opdrachten, welke zoowel in de werkelijkheid als bij goed ontworpen manoeuvres, aan dergelijke detachementen ten deel vallen, sluit nagenoeg alle opheldering op groote schaal uit. Behoudens enkele patrouilles wellicht, moet de cavalerie worden gebruikt voor de beveiliging der colonne. Dikwijls wordt daarvan bij de manoeuvres afgeweken, en dientengevolge eene voldoende cavaleristische beveiliging der colonne gemist, welke toch van het hoogste belang is, zoowel met het oog op hare veiligheid als op het sparen der infanterie. Niet zelden gebeurt het dan ook, dat de commandant der marschcolonne gedurende de geheele oefening zijne cavalerie niet meer ziet, en geene of geene voldoende berichten van haar ontvangt. Ten onrechte wordt zulks dan aan de cavalerie geweten, terwijl de fout ligt in de opdracht waarmede deze is uitgezonden.

In vele opzichten kan dit euvel worden toegeschreven aan de minder juiste benaming, welke, ook bij ons, aan de cavalerie eener marschcolonne wordt gegeven, die niet onmiddellijk onder de bevelen van den commandant der voorhoede staat, n.l. van *zelfstandige cavalerie*. Deze naam komt haar niet toe; *zelfstandig is* en *blijft* alléén de ophelderingscavalerie. De voor de beveiliging der colonne aangewezen cavalerie is waarnemingscavalerie, en moet, zooals ik reeds heb medegedeeld, onmiddellijk onder den commandant der colonne of wel der gerechtsvoorhoede staan. *Zelfstandig* is zij daarom evenwel niet.

In de »Studien über den Felddienst,“ Erstes Heft — welke als het ware eene toelichting zijn op de »Felddienst Ordnung“ — acht de Generaal von Verdy het noodig eene nadere verklaring van »Selbständige Kavallerie“ te geven. Als bekend stollen wij voorop dat in die studiën een regiment cavalerie is aangewezen als *zelfstandige cavalerie*, eene uit de de drie wapens samengestelde divisie vooruit te gaan. De schrijver zegt o.a. het volgende : »Da das Divisions-Kavallerie-Regiment einem Truppen-Verbaude angehört, wird es daher in gewissem Masze gebunden sein, in »der Nähe der Marschstrasse zu bleiben oder wenn die Ver- »hältnisse es nöthigen sollten, sich weiter zu entfernen, die »dahinter folgende Division wenigstens rechtzeitig davon zu »benachrichtigen. Am besten ist es, wenn auch in solchem »Falle mindestens eine Abtheilung des Regiments noch an der »Marschstrasse belassen wird. Jedenfalls aber ist es geboten, die »Entfernung seitwärts nicht so weit auszudehnen, dasz das »Regiment bei einem Gefecht der Division nicht rechtzeitig »zur Stelle sein kann.“

Wanneer wij nu verder weten, dat dit regiment tot het opnemen der voeling met den vijand officierspatrouilles uitzendt, en dat deze zelfstandige cavalerie haar taak op dezelfde wijze vervult als zoeven is geschetst, dan vermeen ik dat de benaming van *cavalerie-voorhoede* juister is, dan die van zelfstandige cavalerie; zeker zou zij er toe kunnen bijdragen om verkeerde begrippen weg te nemen.

Ook in Frankrijk vinden wij iets dergelijks. In de »Instructions données à la 2ième Division de Cavalerie“ door den commandant Generaal de Cointet, staat o.a. het volgende : »La »cavalerie attachée à une Colonne d'infanterie se divise en deux »fractions, l'une chargée du service de sécurité, c'est à dire »d'éclairer la colonne, c'est à proprement parler la cavalerie de »l'avant-garde, l'autre la plus importante du service de découverte. Celle-ci n'a pas la liberté d'action d'une cavalerie indépendante, étant tenue vis-à-vis de la colonne à une certaine »relation de distance et à une constante relation de direction »qui en font, en quelque sorte, l'avant-garde de l'avant-garde.“

Men heeft de cavalerie wel eens genoemd het oog van den bevelhebber. Zoo juist deze vergelijking ook is, zij legt daarmede aan dit wapen eene groote verplichting op.

De ophelderingdienst stelt aan allen, van den hoogsten rang tot den minsten ruiter, hooge eischen, zoowel intellectueele als fysieke.

Van den aanvoerder verwacht men initiatief en activiteit, gepaard aan een juist inzicht van de strategische of tactische eischen van het oogenblik.

Zelden is in de officieele krijgsgeschiedschrijving zulk een scherp oordeel omtrent de afwezigheid dier factoren geveld, als in de Hefte 20 en 21 van de »Kriegsgeschichtliche Einzelschriften" het geval is met betrekking tot de handelingen van het VIe korps en van de 5e en 6e cavalerie-divisie, welke in de dagen van Sedan den linkervleugel van het Duitsche leger beveiligden, en welke niet hebben belet dat de Fransche Generaal Vinoy zijn korps uit Mézieres en omstreken in veiligheid heeft kunnen brengen.

Op Duitsche zijde — aldus de slotbeschouwingen — »maken »wij de verrassende ontdekking, dat van de zoo dikwijls en met »recht geprezen zelfstandigheid en activiteit der onderaanvoerders, hier weinig te bespeuren is. Men houdt zich streng aan »de ontvangen bevelen, die meer naar de letter dan naar den »geest worden uitgevoerd, en meent tot verder handelen niet »verplicht te zijn. Zulk een houding moet het meest verrassen »van cavaleriaanvoerders, wien de zelfstandigheid eigenlijk in »het bloed moet zitten."

En t. a. p. »Niettegenstaande het armeerbevel mocht men van »den commandant der 6e cavalerie-divisie eene verder gaande »activiteit verwachten, want het is niet onbillijk te verlangen, »dat de aanvoerder van zelfstandige cavalerie, de operatiën van »het leger mede doordenkt, de komende met zijne gedachten »voornit ijlt, aan deze geestelijk medearbeidt, en hieraan ook »zonder nader bevel aanleiding tot handelen ontleent.

»Maar de Divisie-Commandanten van toenmaals waren voor »hunne taak noch theoretisch noch practisch voorbereid", wordt ten slotte gezegd.

Laten wij er bijvoegen, dat de commandant van het VIe legerkorps ook zijn deel krijgt.

Wij hebben gemeend deze slotbeschouwingen te moeten aanhalen, omdat hier zoo juist de persoonlijkheid van den heden-daagschen cavalerieaanvoerder is geschetst.

Doch zelfs aan den jongen cavalerieofficier als commandant eener officierspatrouille, den *drager der opheldering*, worden hooge eischen gesteld. Nauwkeurig door den bevelhebber ingelicht omtrent den strategischen toestand, moet hij genoegzaam onderlegd zijn om zich daarin te kunnen indenken.

Hij moet juiste gevolgtrekkingen weten te maken uit hetgeen hij dikwijls in der haast heeft gezien, de sterkte van troepen op marsch of in rust kunnen schatten, hunne marschrichtingen bepalen en uit de wijze waarop de veiligheidsmaatregelen zijn genomen gevolgtrekkingen maken omtrent hetgeen achter de veiligheidsketen voorvalt. Zijne eigenschappen als terreinruiter moeten hem in staat stellen vlug de punten te bereiken die voor de waarneming het meest geschikt zijn te achten. Het waargenomene moet hij met kennis van zaken weten te schiften, en het wezenlijke van het minder wezenlijke weten te scheiden.

Kort, bondig, maar toch duidelijk en volledig, onder de gegeven omstandigheden voorwaar niet gemakkelijk, stelt hij het positief zelf waargenomene op schrift en vult dit zoo mogelijk aan — doch goed van het eerste gescheiden — met zijne beoordeeling van den toestand en zijne vermoedens. Van zijn fysiek wordt veel gevergd, het hem steeds omringende gevaar werkt op zijn moreel, en toch moet zijn geest steeds vaardig blijven tot handelen. Op hem is zoo juist van toepassing wat de kurassier in Schiller's »Wallenstein» zingt: »Da tritt kein anderer für ihn ein, auf sich selber steht er da ganz allein».

De groote factor, die op het slagveld zijn fysiek en zijn moreel de hoogste spankracht doet bereiken, het »wat zal men van mij zeggen» ontbreekt hier. Zijne schitterende bewijzen van moed en onverschrokkenheid worden niet bekend, alleen dan wanneer hij een goed bericht brengt, wordt hij geprezen.

Kan het dus wel verwondering baren dat het Duitsche staf-

werk over den oorlog van 1870/71, de namen vermeldt van de officieren die als commandanten van patrouilles gewichtige berichten hebben ingebracht, terwijl overigens dit werk uit den aard der zaak, slechts zelden de namen noemt van aanvoerders van lageren rang.

Geluk is zeker noodig, doch men vergete niet dat „het geluk slechts hem dient, die het waard is.”

Doch wat baat de beste waarneming, wanneer het waargenomene niet of te laat op zijne bestemming komt. Veel wordt er dan ook gevergd van de ruiters, die den officier op zijn patrouillerit tot dekking dienen. Niet alleen dat zij den commandant met een enkel woord moeten begrijpen — tijd om veel te bevelen is er niet — maar zij moeten ook zelfstandig kunnen handelen. Het moeten cordate, flinke ruiters zijn, die, wanneer het er op aankomt, het gevecht niet vreezen en zich desnoods weten op te offeren voor hunnen aanvoerder.

Op hen berust de goede overkomst der berichten. Dat zij zich kunnen orienteeren op een kaart, heeft hare beteekenis, doch in den oorlog is dat alléén niet voldoende. List, moed en voor alles een gehoorzaam en krachtig paard, zijne hoofdeischen wanneer de weg van den ordonnans door de vijandelijke afdeelingen voert.

Eene zorgvuldige voorbereiding in vreedstijd is dus noodig.

Als zoodanige kunnen voor den officier gelden :

1o. Een grondig onderricht in het terreinrijden, gebaseerd op eene degelijke rijkunstige opleiding ;

2o. de jacht- en afstandsritten, die zijn zenuwen en spieren stalen; de laatste steeds gepaard met verkenningen, hetzij van troepen of van terreinvoorwerpen.

Bij ons hebben dergelijke afstandsritten sedert korten tijd nog slechts een enkele maal in het jaar plaats, in Duitschland en Oostenrijk zijn zij voorgeschreven en geschieden ze op onbepaalde tijden, waardoor bereikt wordt dat de officier steeds gereed moet zijn een grooten rit te kunnen maken. Na afloop der voorjaarsparade op het Tempelhoferfeld nabij Berlijn in 1898, moest een Garde Ulanen officier een rit maken voor eene

brugverkenning van 100 K.M. heen en evenzoveel terug, en op den avond van den volgenden dag rapport uitbrengen.

Op het voetspoor van den bekenden schrijver op rijkunstig gebied, Otto von Monteton, zou ik echter de dagelijks af te leggen afstanden niet grooter willen hebben dan pl.m. 75 K.M, zijnde dit een afstand die een goed etend paard, zonder nadeel 3 à 4 dagen achtereen kan afleggen; zijn de ritten te uitputtend voor ruiter en paard, dan gaat de lust daartoe verloren.

3o. het maken van patrouilleritten op de kaart, waarbij de leider, den commandant telkens voor nieuwe toestanden plaatst en naar zijne besluiten vraagt, hem de lengte van colonnes laat berekenen, voor oogen voert den overgang van een troep uit den staat van beweging in dien van rust en omgekeerd, stellingen laat verkennen, het waargenomene op schrift laat stellen enz., en in aansluiting daaraan veelvuldige patrouilleritten in het terrein;

4o. de deelneming aan cavalerie-oefeningsreizen, om den jongen officier in de gelegenheid te stellen de groote lijnen van den oorlog te leeren kennen.

Doch vooral geen overdrijving, niets is schadelijker dan deze. Men bereikt dan meestal het tegenovergestelde van hetgeen wordt beoogd.

Bij het betrekkelijk gering aantal officieren zullen dikwijls ook door onderofficieren gewichtige patrouilleritten moeten worden uitgevoerd. Binnen bescheidener grenzen zij hunne opleiding geheel als die der jonge officieren. Vooral houde men in het oog, dat voor hen één tot in alle details uitgevoerde patrouille-rit in het terrein meer nut afwerpt, dan het gezamenlijk aantal uren theorie voor hen uitgetrokken op het tableau.

Hebben wij reeds met een enkel woord melding gemaakt van de hooge eischen waaraan de ruiter, ingedeeld bij een officierspatrouille, moet voldoen, weinig minder zijn die, welke den eenvoudigsten ruiter in den velddienst in het algemeen moeten worden gesteld.

Hij moet zijn een stout ruiter, die evenwel met oordeel rijdt,

en dus een degelijke rijkunstige geoefendheid moet bezitten, zonder deze laatste is er na een veldtocht van weinige weken geen paard meer over; goed geoefend zijn in het gebruik zijner wapens, hij moet een handig en vlug verkenner zijn, een werkzaam lid van een patrouille, geen lijdelijk toezien, want dan is hij onbruikbaar; in staat zijn een mondeling bericht over te brengen en tevens ook het zelf waargenomene in duidelijke taal weer te geven; zijn orienteringszin moet goed ontwikkeld zijn, hetgeen hem vooral te pas komt bij het overbrengen van berichten naar zich verplaatsende troepen, geoefend zijn in pionierwerkzaamheden, wij noemen slechts het maken van overtochtsmiddelen en het gebruik van springmiddelen. Voegt men hier nog bij dat hij geoefend moet zijn als frontruiters, dat hij een uitstekend paardenverzorger moet zijn, ook wanneer hij niet onder toezicht staat, dan behoeft het geen betoog dat een eerste oefeningstijd van anderhalf jaar voor de militie een minimum is niet alleen, maar dat het tevens noodzakelijk is de rijkunstige opleiding van den ruiter reeds van meet af gepaard te doen gaan met die in den velddienst.

Ik kom op dit laatste terug.

Mag men ook al elders meenen, dat slechts een deel der ruiters van een eskadron, n.l. de meest begaafden met goed gevolg voor den ophelderingdienst kunnen worden opgeleid, terwijl het overige deel als frontruiters nog goede diensten kan bewijzen, wij kunnen en mogen daarin niet medegaan. Onze cavalerie is daarvoor te zwak. Bij ons moeten alle ruiters daarvoor bekwaam zijn. De besten vallen in den oorlog het eerst, en men zou vreemd staan te kijken wanneer men slechts onbruikbaren overhield.

Het zou daarom wenschelijk zijn, dat de militie voor de cavalerie werd uitgekozen en genomen in hoofdzaak uit den gegoeden boerenstand. Van jongs af hebben die miliciens met eigen paarden omgegaan, intellectueel in den regel vrij goed, zijn zij fysiek beter ontwikkeld dan die van eenige andere categorie.

Al de voren genoemde eigenschappen baten niets, wanneer de bezitter er van geen koe, besluitvaardig en actief man is; ja zelfs men kan verder gaan en zeggen, dat de laatste eigen-

schappen over het gemis van vele andere heen helpen.

Hoe zijn die eigenschappen te verkrijgen ?

In de eerste plaats door individueel onderricht, dat wil zeggen dat men niet mag rusten vóór dat ieder man op zich zelf kan uitvoeren hetgeen op het oogenblik wordt geleerd.

Daardoor krijgt hij vertrouwen in zichzelf en dat verhoogt zijn kracht, beide factoren te zamen maken hem zelfstandig. Ook intellectueel moet hij ontwikkeld worden. Niet door hem veel theoretische kennis in te pompen zal men dit doel bereiken ; het *weten* heeft slechts waarde wanneer het kan worden omgezet in *kunnen*, doch wel door hem steeds het waarom te verklaren en rekenschap te laten afleggen van zijne handelingen. Besluitvaardig handelen en activiteit moeten hem worden geleerd, iedere gelegenheid die zich daartoe voordoet, grijpe men aan. Daarom leere men hem toepassingen maken voor concrete gevallen. De applicatorische opleidingsmethode moet bij het theoretisch onderricht ook voor den gewonen soldaat meer op den voorgrond treden, nadat de eerste grondslagen van kennis zijn gelegd. Die methode biedt het voordeel aan dat ze den man tot nadenken dwingt, zijne besluitvaardigheid scherpt, zijne belangstelling opwekt.

Ik woonde eens een bezichtiging bij van den commandant van het XVIIe armeekorps, Luitenant-Generaal Graaf von Haeseler te Metz. De troep had een voorpostenstelling ingenomen. Iedere post werd door den Geueaal persoonlijk ondervraagd; de theoretische lessen werden uitstekend opgezegd, doch het bleek mij ook hier dat sommige posten dikwijls niet het punt wisten, waaarop het in de practijk nu juist voor hen aankwam. Bijvoorbeeld een post stond aan een tusschen vrij steile begroeide hoogten ingesloten weg, die kronkelend omhoog voerde, en had een beperkt uitzicht. Op eenigen afstand van den post werd het hoogste gedeelte van den weg voor een deel zichtbaar, terwijl alles wat langs den weg kwam dit punt moest passeeren. De schildwacht wist dit evenwel niet. Op eenmaal verschijnt in de onmiddellijke nabijheid van den post uit het hout een vijandelijke dragonder, kijkt even rond en galoppeert weg. De schildwacht deed niets en was blijkbaar verrast. Toen hem gevraagd

werd wat hij moest doen, mompelde hij zoo iets van melden.

De ondervraging was tot nu toe op zeer welwillenden toon gevoerd, doch nu werd de Generaal min of meer boos. Een ander man werd er bij geroepen, deze maakt zich zonder iets te zeggen vaardig, legt aan en schiet op den in galop teruggaanden ruiter. Nu was het goed, de eerste man moest het zelfde doen, en hem werd tevens verklaard waarom hij zoo handelen moest.

Dit voorval gaf mij te denken; hier gaf de hoogst commandeerende een eenvoudig soldaat een practische les in het zelfstandig beslist offensief handelen, die deze niet licht vergeten zal.

Het is die geest, die de Duitsche troepen zoo bijzonder kenmerkt, hierin lag het geheim van den cauchemar prussien, waaronder Frankrijk tijdens en nog lang na den oorlog van 1870 gebukt ging.

Trachten wij hen daarin na te volgen. Kweeken wij bij onze ruiters een geest van initiatief, van activiteit, van offensief handelen aan, dan vermenigvuldigen wij hiermede onze krachten. Dien geest zal men niet verkrijgen wanneer men iedere fout die uit zelf handelen of activiteit voortspruit, op onwelwillende wijze laakt. Men beneemt dan den man de lust tot handelen. Slechts dan zij men streng in zijn afkeuring, wanneer er verzuimd is te handelen.

Het ligt niet in mijne bedoeling uwe aandacht te vragen voor de wijze van opleiding en oefening der ruiters in den velddienst; alleen merken wij op dat men daar geen goede resultaten zal verkrijgen, waar dit onderricht alleen bestaat in het schematisch beoefenen van voorposten- en marschveiligheidsdienst, gepaard met een overgroot aantal uren theorie. Vele onzer ruiters hebben een aangeboren gave voor verscheidene takken van den velddienst. Bepaaldelijk geldt dit voor het orienteeren. Men ontwikkel die, doch verwarre toch hunne hersenen niet met allerlei recepten voor verschillende gevallen. Iedere pas, dien men in het terrein doet, verlangt nieuwe vormen en maakt nieuwe besluiten noodig.

Laten wij van onze huzaren vooral goede ruiters maken, geven wij hun gehoorzame paarden met volhardingsvermogen, zoo

zullen zij ons in den velddienst niet teleurstellen. Minstens zullen dan de berichten ter plaatse aankomen, en dat is reeds veel. Dan behoeven ook de patrouilles het uitwijken in moeilijk terrein niet te schromen, doch kunnen zij daar hun dienst verder verrichten, hetgeen veel waard is vooral tegen een overmachtigen vijand, die de wegen afgesloten houdt.

Wenschelijk is het ook door enkele ruiters, die in den velddienst uitmunten, afstandsritten te laten uitvoeren, bijvoorbeeld van het eene garnizoen naar het andere, altijd verbonden met een opdracht, al is het ook maar het bezorgen van een brief.

Voor die ritten moeten in ieder eskadron eenige paarden aanwezig zijn en op adem worden gehouden, te nemen uit die, welke om de een of andere minder goede eigenschap als hengstigheid, slaan in het gelid of doorgaan, als minder geschikt voor den frontdienst zijn aan te merken. Dergelijke paarden, die veelal veel »Ausdauer» bezitten, worden in ieder eskadron aangetroffen.

Eene rationsverhooging ware dan voor hen zeer gewenscht. Wanneer men die paarden, ook in den winter, ongeveer tweemaal per week voor groote patrouille- en afstandsritten gebruikt, dan wordt daarmede het voordeel verkregen, dat er bij mobilisatie terstond per eskadron een stel paarden beschikbaar is voor de verste patrouilleritten.

De taak welke de cavalerie in den veiligheidsdienst ten deel valt, is van veel gewicht, en rechtvaardigt in het oog van sommigen zelfs alleen haar bestaan.

De macht der vuurwapens is tegenwoordig geweldig; hope-loozer dan ooit zou men meenen is dus de strijd van cavalerie tegen infanterie geworden, en toch heeft de theorie wederom voor de hedendaagsche ruiterscharen de eer weggelegd om op het slagveld met de andere wapens mede te werken tot de beslissing.

Niet dat hiermede wordt bedoeld een aanval van cavalerie op ongeschokte infanterie; was deze strijd vroeger reeds vraaglijk, nu is hij ten eenenmale onmogelijk; ook niet die, welke

door de critiek zoo verkeerd met den naam van »Todesritt" is bestempeld; deze toch zal men van de cavalerie evengoed mogen vergen als men aan de infanterie en artillerie een standhouden tot vernietiging toe vraagt, maar wel de aanval op infanterieliniën, die terugstroomen uit een verloren stelling, of na een afgeslagen aanval, of wellicht tot den storm tegen een nog standhoudenden verdediger vooruitgaan.

De infanteriestrijd wordt heden in de meeste gevallen beslist door het vuur op den meest werkzaam gewerschotsafstand, liggende tusschen 500 à 300 M., welke afstand door de offensieve infanterie niet eerder kan worden doorschreden vóór dat de defensieve vuurkracht van den vijand zoodanig is verzwakt, dat diens moreele weerstandskracht niet meer bestand is tegen den in te zetten storm.

Door de geweldige macht der moderne vuurwapens, put die strijd de infanterie fysiek en moreel zoo uit, dat zij niet meer in staat zal zijn het hoofd te bieden aan een op het juiste oogenblik uitgevoerden cavalerieaanval in grooten stijl, ja zelfs dat onder die omstandigheden aanvallen van kleine cavalerieafdeelingen (divisie-cavalerie) een gunstigen uitslag beloven.

Zoo kunnen, zegt von Scheiff, in plaats van steeds door onmogelijker te worden, zooals dikwijls wordt beweerd, de aanvallen van groote ruiterscharen, in tegendeel in toekomstige oorlogen wellicht weder een rol spelen, waarvan men tegenwoordig nog geen denkbeeld heeft.

Aanvallen in grooten stijl zijn voor onze cavalerie niet weggelegd. Toch late zij zich door hare geringe getalsterkte niet ontmoedigen om in te grijpen wanneer de kans daartoe gunstig is. Door snel en gedeekt te verschijnen, zich snel te ontwikkelen, te verzamelen en even snel weder te verdwijnen, zullen kleine cavalerieafdeelingen met groot nut kunnen optreden tot het doen van korte uitvallen, tegen de op onze standhoudende infanterie aanrukkende vijandelijke troepen en haar daardoor in staat stellen weder adem te scheppen, of wel terrein naar voren te winnen.

Verkeerd zou het evenwel zijn, bij het gevecht de massa der cavalerie tot dat doel in reserve te houden. Op haar rust in de

eerste plaats de taak van de beveiliging der vleugels. Door haar gedekt tegen waarneming der vijandelijke cavalerie, begeven zich de voor de omvatting aangewezen infanterie-colonnes vooruit, terwijl zij wederom tijdig kennis geeft van de nadering van die des vijands.

Is togenwoordig voor de gevechtsleiding de hoogste kunst het te juister tijd onderkennen en beslist benutten van het gunstige moment voor de beslissing, dan moet van den cavalerie-commandant worden verwacht, dat hij uit eigen initiatief tot die beslissing medewerkt, of de gevaren daarvan afwendt. Daartoe strekkende bevelen zullen immer te laat komen. Een juist begrip van de eischen van het moderne gevecht is dus voor den cavalerieaanvoerder van het meeste belang.

Moge uit het vorenstaande, dat uit den aard der zaak slechts een vluchtige schets is, voldoende zijn gebleken de waarheid mijner in den aanhef neergelegde bewering, dat de cavalerie hare plaats naast de andere wapens met recht nog steeds heeft behouden, dan rust op dit wapen de groote verplichting bij hare opleiding en oefening rekening te houden met de veranderde omstandigheden, waaronder het in den oorlog zal moeten optreden.

Hoe geringer de cavalerie in aantal bij een leger is vertegenwoordigd, op hoe hooger standpunt zij moet staan, wil zij aan de gestelde eischen voldoen, maar hoe meer recht zij dan ook heeft om te verlangen, dat haar de middelen niet worden onthouden, die haar daartoe in staat moeten stellen.

De moderne cavalerie moet in hooge mate beweeglijk zijn en het vermogen bezitten, dit geruimen tijd te kunnen volhouden. Slechts met werkelijk goed doorgereden, gehoorzame en in goede conditie verkeerende paarden, zal haar dit mogelijk zijn.

Een dergelijk materiaal kan slechts worden verkregen en behouden door doeltreffende opleiding der ruiters en africhting der paarden.

Te allen tijde is het rijden voor de cavalerie hoofdzaak geweest, en zulks zal het ook immer blijven. Eene cavalerie, die

niets kan dan rijden, is niet goed, maar een cavalerie die niet kan rijden, is onbruikbaar.

Bij de Nederlandsche cavalerie geschiedt de opleiding der ruiters en de africhting der paarden bij de depot-eskadrons.

Toen keizer Wilhelm I eene Oostenrijksche brochure werd voorgelegd, welke tot titel voerde »Drill oder Erziehung», schraptte hij na lezing het woord »oder» en stelde daarvoor in de plaats »und», dit was zijn eenige critick.

Wij kunnen ook het woord »und» schrappen en daarvoor stellen het woord »ohne». Men moge dit gezegde hard vinden, het is een natuurlijk gevolg van het depotstelsel, dat niet meer past in het kader van den tegenwoordigen tijd, en dat dan ook door de cavalericën van alle groote legers is verlaten. In Pruisen heeft het nooit bestaan, in Oostenrijk is het na de nederlagen van 1866 afgeschaft.

In de Fransche cavalerie is het nog het langst in eere geweest. De voortdurende oorlogstoestand, waarin het Fransche leger verkeerde tijdens Napoleon I, maakte depots noodzakelijk.

Een fout evenwel was het, dat zij na diens val bleven voortbestaan, hoewel toen reeds een erkende autoriteit op cavaleristisch gebied, de la Roche Aymon, daartegen te velde trok, die de opleiding bij de veldeskadrons, zooals deze door hem bij de Pruisische cavalerie was bijgewoond, veel beter achtte. Eerst na den oorlog van 1870/71 is men er toe overgegaan.

Zelfs in het Engelsche leger gaan tegenwoordig krachtige stemmen op voor de geheele afschaffing der recruten-depots, vooral uit een moreel en disciplinair oogpunt.

In de toelichting op de begrooting van Oorlog wijst de regeering er op, dat nu de manschappen der cavalerie en artillerie niet meer worden opgeleid in recruten-depots, zij zoo veel te beter geoefend zijn.

Men wil het wel eens laten voorkomen, dat wij de opleiding der ruiters en de africhting der paarden bij de veldeskadrons vroeger ook hebben gehad, maar dit stelsel verlaten hebben om tot het betere depotstelsel over te gaan. Dit is echter minder juist. Wel kwamen manschappen en paarden bij de veldeskadrons aan, maar voor hunne opleiding en africhting werden zij

vereenigd en hiermede belast officieren-instructeurs door den regiments-commandant aangewezen.

De eskadrons-commandanten konden geen invloed op de instructie nitoeffenen en hadden niets dan last van de aanwezigheid van dat ongeoefende personeel en materiaal in hunne eskadrons. Wat wonder dat zij tegen een dergelijk systeem te velde trokken, dat alle nadeelen had van het depotstelsel en geen der voordeelen.

De voordeelen van het depotstelsel, zegt een ongenoemd schrijver in de »Militaire Spectator» van 1862, zijn :

I°. »Bij eene voorkomende mobilisatie van den troep zijn de »daartoe noodige depots reeds in wezen, en behoeven dan eerst »niet te worden opgericht. De overgang van den troep van den »vredesvoet, tot dien van oorlog is nu veel gemakkelijker; het »bestaande behoeft niet te worden uiteengerukt om een nieuw »verband samen te stellen. De aanvoerders kennen hunne on- »dergeschikten; deze zijn aan hunne aanvoerders gewoon.»

De aanhef dezer bewering is waar, doch kan geen gewicht in de schaal leggen, wanneer in vredestijd die overgang goed is voorbereid; hoogstens kunnen er moeilijkheden van administratieven aard zijn te overwinnen.

Te minder zal dit het geval zijn wanneer reeds in vredestijd de kaders voor de te vormen depots in hoofdzaak aanwezig zijn, zooals bij de infanterie het geval is. Wordt dan in gewone omstandigheden dit kader gebezigd tot vervanging van het bij de rijsschool, de schietschool enz. gedetacheerde personeel van de veldeskadrons, dan blijft het berekend voor de taak die het in oorlogstijd heeft te vervullen niet alleen, maar het kan dan tevens uitnemend dienen tot verlichting van de werkzaamheden van het kader dier eskadrons, wier dienst door de vele detacheringen dikwijls zeer zwaar is.

Ik kan mij bezwaarlijk voorstellen dat de mobiliseering onder die omstandigheden zooveel moeilijker zal vallen dan onder de bestaande. Hetgeen van de veldeskadrons niet mede te velde kan, wordt afgezonderd en vertrekt naar de aangewezen depotplaatsen. Nu toch heeft het omgekeerde plaats, n.l. de depots

moeten aanvullen de te korten bij de veldeskadrons, iets wat nog veel lastiger is.

Daarenboven is de toestand zoo gunstig niet als de schrijver wel meent, wanneer in het voorjaar moet worden gemobiliseerd. Het veldeskadron kan dan zoo juist hebben ontvangen, de in den winter bij het depot opgeleide ruiters; waren deze gedurende die periode bij het eskadron gevormd geweest, dan zou dit ongetwijfeld in veel gunstiger conditie verkeeren dan nu het geval is. Eerst dan zou men kunnen zeggen dat aanvoerders en ondergeschikten aan elkaar gewend waren.

Het zou nu zelfs een punt van overweging kunnen nitmaken om de pas met groot verlof gezonden miliciens weer onmiddellijk bij de veldeskadrons in te deelen, en de juist van het depot overgenomenen, half geoefenden, daarheen terug te zenden. Doch ik moet erkennen, dat dit in vele gevallen groote bezwaren zou hebben, omdat de veldeskadrons niet zoo lang kunnen wachten tot eerstgenoemden weder terug zijn.

2°. »Er kan meer zorg aan de opleiding der aanvulling worden besteed, bepaaldelijk maken de vele technische inrichtingen en de vaste depots haar gemakkelijker.»

Dit spreek ik beslist tegen.

In zijne studie »Strategie» zegt de generaal Von Blume omtrent de recruten-depots in hoofdzaak het volgende :

»In ieder goed opvoedingsinstituut is de medewerking der oudere leerlingen noodzakelijk tot vorming der jongere, omdat het voorbeeld en de toespraak van gelijken veel sneller tot het doel voeren dan de leeringen en vermaningen der opvoeders.

»In hooge mate geldt dit voor de militaire opvoeding. De krachten der officieren en onderofficieren, al waren zij nog zoo talrijk, zouden niet voldoende zijn om de recruten in te leiden in het voor hen zoo geheel vreemde militaire leven, er zou bovendien te veel kostbare tijd daarmee verloren gaan, gedurende welken de eischen van tucht en discipline in den troep zeer laag moeten worden gesteld, zoo lang en zoo laag, dat zelfs de opvoeders gevaar zouden loopen, daardoor in den loop der jaren den richtigen maatstaf voor hetgeen hierin bereikt

»moet worden, te verliezen. Slechts bij afdeelingen met sterke »kaders en een voldoende aantal soldaten, die den eersten leer- »tijd achter zich hebben, vinden de recruten voldoende terecht- »wijzing en komen zij in veilig vaarwater, slechts in deze heb- »ben zij van het begin van hunnen diensttijd af, onafgebroken »het beeld voor oogen van de goede tucht en orde, waaraan »zij zich moeten onderwerpen. Dwingen bij de depots, de ou- »ervarenheid, het heimwee en de verlegenheid der jonge man- »schappen, den meerdere tot toegevendheid en zachtheid, daar is »de bodem gunstig voor een strenge handhaving der discipline »en voor de ontwikkeling van een frisschen militairen geest, »die de tragen en flauwhartigen medesleept.»

Zijn hiermede uit het oogpunt van opvoeding en discipline onze depots reeds veroordeeld, ook met betrekking tot de oefening kan ons oordeel niet gunstig luiden.

In de grondige individueele geoefendheid van den ruiter, lag het geheim van het succes der Pruisische cavalerie onder Frederik den Grooten, en hoewel deze toen uit den aard der samenstelling dier cavalerie -- er kwamen in een jaar betrekkelijk weinig recruten aan -- gemakkelijker te bereiken was dan nu, blijft zij toch -- zooals trouwens ook onze Reglementen uitdrukkelijk eischen -- de basis alleen, waarop met goed gevolg kan worden voortgewerkt.

Vraagt men in Duitschland of in Oostenrijk aan eskadronscommandanten op welke wijze zij de dikwijls buitengewone geoefendheid van hun eskadron bereikten, dan krijgt men onveranderlijk ten antwoord: »door het individueel onderricht.»

De individueele oefening eischt tijd, vele en goede leerkrachten en deze factoren zijn bij een depot niet voldoende aanwezig.

In klassen van 16 ruiters, die ten gevolge van het vele gebruik dat er van de manege wordt gemaakt, dagelijks slechts $\frac{3}{4}$ uur rijden, vormt men geen ruiters. Bovendien is eene klasse van 16 ruiters veel te talrijk; ons reglement stelt als maximum 12 ruiters. Toch moet er bij de depots hiervan worden afge- weken, wegens gebrek aan kader. Van individueele opleiding

kan daarbij geen sprake zijn. Hoogstens kan men het brengen tot het leveren van middelmatig fabriekswerk.

Wij willen het zondenregister onzer depots niet verder open slaan. Wij zouden nog kunnen vermelden, dat jonge ongecoefende ruiters, reeds spoedig na hunne aankomst, wachtdiensten moeten verrichten, waarvan nog wel het minste kwaad is, dat zij dientengevolge dikwijls aan oefeningen worden onttrokken. Ook dat zij moeten optreden als stalwachten bij en als verzorgers van jonge onafgerichte paarden, die nog alle staldressuur missen; wat daarvan het gevolg is, weet ieder onbevangen beoordeelaar. Wij zouden nog kunnen spreken over de noodzakelijkheid, dat het kader van het depot het beste van het regiment moet zijn, en zeer lang daarbij moet blijven, dat noch het een noch het ander het geval is, van het gevaar dat alsdan ontstaat, dat dit kader geheel ongeschikt wordt voor den dienst te velde, dat juist dat goede kader een weerzin heeft in den tredmolen-arbeid bij een depot, waarvan het toch nooit de resultaten ziet, een arbeid die grootendeels te voet wordt verricht en dus schade doet aan de rijkunstige geoefendheid van dat personeel.

Doch genoeg; alleen dit nog. Men versta ons wel, wij veroordelen het stelsel en geen personen. De ijver en de toewijding van het kader bij de depots — zoowel van het hoogere als van het lagere — zijn boven allen lof verheven.

3°. zegt de schrijver: »De troep wordt in zijne tactische vorming, in zijne bekwaammaking voor den velddienst niet gehinderd door de oefening der aanvulling; aan laatstgenoemde zaken kunnen derhalve meer tijd en krachten worden besteed.»

Indien de oefening van den troep onder de oefening der aanvulling leed, dan moet het wel treurig zijn gesteld met de geoefendheid der Oostenrijksche, Duitsche, Fransche, Russische en Italiaansche cavalerie, doch wij nemen dit niet aan, overtuigd als wij zijn, dat deze wel spoedig van systeem zouden veranderen, als dit het geval was; en wat den tijd en de krachten betreft, nu,

de dag is lang en nergens vindt men betere en frisschere krachten dan in de veldeskadrons met hunnen afwisselenden dienst.

Wij gaan evenwel verder. Bij het depotstelsel ontvangt het veldeskadron het geheele jaar door zoogenaamde afgerichte manschappen, nu eens enkelen, dan weer meerderen, die zelfs de meest elementaire opleiding in den velddienst en in de voorbereidende schietoefeningen missen, en dit alles nog mochten leeren, dikwijls juist in een tijd, dat de troep geoefend wordt in zijne tactische vorming en in zijne bekwaamaking voor »den velddienst». Is het dus te verwonderen, dat zulk een eskadron nimmer het beeld kan vertoonen van een volledig geoefend eskadron, en dat de commandant ten laatste zelfs het overzicht over de samenstelling van zijn eskadron verliest?

4°. »De opleiding der voor verscheidene tactische afdeelingen »van een troep bestemde bouwstof, aan ééne hand toevertrouwd, »geschiedt veel gelijkmatiger; de gelijkheid in de vorming tot »den krijg, van iedere afdeeling in het algemeen, wordt daardoor bevorderd.»

Deze betrekkelijke voordeelen mogen misschien hun nut hebben gehad in een tijd toen de opleiding, die de man bij het depot ontving, voldoende was voor zijn geheelen diensttijd, tegenwoordig is dit niet meer het geval. De eischen zijn zoo hoog geworden, dat de noodige geoefendheid voor den dienst van den hedendaagschen cavalierist, toch eerst bij het veldeskadron kan worden verkregen. Dat vermeende gevaar voor ongelijkheid in de vorming tot den krijg bestaat dus toch. Wij zien hier evenwel maar den poedel, doch nu komt des poedels kern.

5°. »De aanvoering van een troep in het veld en de oefening der aanvulling (het afexerceeren der recruten en de af»richting der remonten) zijn twee zoo verschillende zaken, dat »slechts weinige officieren aan de eischen van beide dienstvak»ken in dezelfde mate kunnen voldoen; menigmaal zal zich »integendeel het geval voordoen, dat een officier zich in den »eenen dienstvak op eene voortreffelijke wijze van zijne taak

»kwijt, in den anderen maar tamelijk voldoet. Door de vaneenscheiding dezer beide diensttakken, de afzondering van depot- en mobiele afdeelingen, zal men de officieren naar hunne individueele geschiktheid en menigeen in het depot kunnen gebruiken, die daar uitstekend nuttig is, terwijl hij bij de mobiele afdeelingen maar tamelijke diensten zou bewijzen, en evenzoo omgekeerd.»

Met dit stelsel is gelukkig sinds vele jaren gebroken; onze kleine cavalerie hoeft geen plaats voor officieren die alleen voldoen bij de depots. De uitdrukking depotsoldaat kenschetst de waarde daarvan.

Dat de eene officier meer geschiktheid heeft voor eenigen tak van dienst dan de andere, is natuurlijk en zal wel altijd voorkomen, doch zulks mag en behoeft nog geen reden te zijn dat hij onbruikbaar is voor een anderen; en heeft de regimentscommandant het niet volkomen in zijn macht, zijn officieren in de gelegenheid te stellen, hunne beste gaven daar te gebruiken, waar het in het belang is van den dienst, zonder dat dit schade doet aan hun eigen vorming?

Men verlangt van den commandant van een veldeskadron dat hij de van het depot komende, zoogenaamde afgerichte ruiters nog alles leert wat hen tot bruikbare veldsoldaten moet maken, en nu zou hij niet in staat zijn hen de meest elementaire zaken te leeren; men verlangt van hem dat hij de aangereden van het depot komende remonten tot bruikbare dienstpaarden vormt en in dien toestand houdt, en nu zou hij zelfs niet in staat zijn toezicht te houden op de eerste africhting dier remonten?

Doch, jugeons les écrits d'après leurs dates. Het gemiddelde peil van onze tegenwoordige cavalerie-officieren staat hooger dan toen het geval was.

De ongenoemde schrijver wil evenwel geen oordeel vellen, omdat hij de practische resultaten van beide stelsels niet kan vergelijken, maar somt ook de voordeelen op van de opleiding der aanvulling bij de veldeskadrons. Hij zegt daaromtrent het volgende, dat wij geheel onderschrijven:

1°. »Dat de troep de bouwstof, die hij ter bewerking ver-

»krijgt, vollediger kan vormen naar de individueele eischen, »die hij van haar vordert;

2°. »dat voor de opleiding der recruten bij de verschillende »afdeelingen een zekere wedijver tusschen deze ontstaat, die het »oordeel en de schranderheid moet verhoogen;

3°. »dat naardien iedere afdeeling de haar gegeven bouwstof »voor zich en niet voor anderen bewerkt, en zij van een vol- »komene opleiding later zelve de voordeelen trekt, en de na- »deelen van eene minder goede moet dragen, de ijver en de »schranderheid bij de oefening verhoogd worden;

4°. »dat de jonge manschap, de moeilijkheid om zich aan den »krijgsdienst te wennen, nu slechts éénmaal, en niet, zooals bij »den overgang uit de depots in de mobiele afdeelingen, twee »maal heeft te boven te komen.»

Wij achten het overbodig deze punten nader toe te lichten, zij spreken voor zich zelve.

Na het vorenstaande zal het U, Mijne Heeren, wel geen verwondering baren, dat ik de verdwijning van de depoteskadrons op den bestaanden voet, ook voor onze cavalerie noodzakelijk acht, waarbij ik dan tevens den wensch koester, dat deze worden veranderd in veldeskadrons en dat er per regiment een kader-depoteskadron wordt opgericht.

Een zesde veldeskadron per regiment is hoog noodig, omdat er alsdan gelegenheid is één eskadron organiek per divisie in te deelen, zonder de ophelderingscavalerie te verzwakken.

Bij betrachtig eener gepaste zuinigheid zal die vermeerdering betrekkelijk weinig kosten. De kaders voor die eskadrons bestaan reeds meer dan voldoende; om de regimenten die weinig vrijwilligers tellen op voldoende sterkte te houden, zal er daarbij wellicht meer militie moeten worden ingedeeld, er zullen jaarlijks eenige paarden meer moeten worden aangeschaft, doch het zou daarbij een punt van onderzoek kunnen uitmaken, of wij niet even goede, doch minder kostbare paarden van elders zouden kunnen betrekken, en dus voor hetzelfde geld er meer konden koopen.

Wellicht zou de verdwijning der bestaande depots er ook toe

lijden, dat zich meer vrijwilligers zullen aanmelden. De geestdoodende opleiding bij een depot, die voor den zich aanmeldenden vrijwilliger dikwijls een jaar duurt, en waarbij hij, wegens gebrek aan personeel, voor allerlei baantjes wordt gebruikt, is zoo weinig in overeenstemming met hetgeen de jonge man zich van het leven bij de cavalerie had voorgesteld, dat hij niet licht zijn kameraden tot dienstneming zal aanmoedigen.

Het ligt evenwel niet op mijn weg hier nader in te gaan op eene reorganisatie der cavalerie; daarvoor moet men over meer gegevens beschikken dan ik bezit.

Nu weet ik wel dat er bij iedere verandering van systeem tal van bezwaren zijn te overwinnen, doch wanneer men erkent, dat het systeem van opleiding bij de veldeskadrons goed is, dan moeten en kunnen die bezwaren worden overwonnen. Waar een wil is, is een weg.

Doch ik ga verder, ik beweer dat de opleiding bij de veldeskadrons der militie nu noodzakelijk is geworden, waarbij ik er evenwel prijs op stel al dadelijk te verklaren, dat ik hiermede geenszins bedoel het laten bestaan der depots in hunnen tegenwoordigen vorm, en alléén de militie bij de veldeskadrons op te leiden.

Dergelijke halve maatregelen voldoen nooit. De depots zullen dan gebrek hebben aan personeel voor de verzorging van paarden en voor andere diensten, waarin door detachering van geoefend personeel van de veldeskadrons moet worden voorzien, hetgeen natuurlijk ten nadeele van deze komt.

Bij het bestaande wettelijke maximum van één jaar eerste oefening, kan na de afschaffing der plaatsvervangende militie der cavalerie alleen dan anderhalf jaar onder de wapenen blijven, wanneer het geheele contingent der cavalerie wordt gerekend tot het blijvend gedeelte, en dat dan nog een half jaar in dienst blijft als zoodanig.

Ontvangen nu dezo miliciens hun eerste onderricht bij de depots en komt daartoe de eene helft in Maart en de andere in September daarbij aan, dan verlaten zij deze resp. in Augustus van hetzelfde jaar en in Februari van het volgende jaar, om als zoogenaamd afgericht bij de veldeskadrons over te gaan,

hetgeen beteekent dat de eskadrons-commandant in die maanden, waarin de oefening van zijn eskadron als tactisch geheel moet aanvangen, resp. als zoodanig geëindigd moet zijn, als het ware van voren af aan kan beginnen, wil hij ten minste zijn militie niet onvoldoende geoefend laten.

Dat zulks voor een eskadron in de maand Augustus, wanneer de groote manoeuvres voor de deur staan, onmogelijk is, zal wel geen nadere verklaring behoeven. De in die maand van het depot overgekomen manschappen treden dus onvoldoende geoefend in de manoeuvre-periode.

Zooals bekend is, diende vroeger ongeveer twee derde eener lichting — de plaatsvervangers en nummervervisselaars — 2 jaar, n.l. 1 jaar eerste oefening, 1 jaar blijvend gedeelte.

Tijdens de manoeuvres in September beschikte het eskadron dan over $\pm 1\frac{2}{3}$ lichting, waarvan de in Augustus van het depot overgekomen plaatsvervangers en nummervervisselaars onvoldoende geoefend waren.

Nu evenwel zal de meest geoefende helft eener lichting einde Augustus met groot verlof vertrekken, zoodat het eskadron in September slechts over 1 lichting beschikt, waarvan, zooals wij zooeven mededeelden, de helft onvoldoende is geoefend.

Komt nu eene lichting voor herhalingsoefeningen in de manoeuvre-periode onder de wapenen, dan treft men bij de veld-eskadrons aan eene halve lichting die 6 maanden, een halve lichting die ongeveer 1 maand en eene lichting voor herhalingsoefeningen, die slechts enkele dagen, hoogstens een paar weken, bij het eskadron is.

Welk beeld dat eskadron bij de manoeuvres zal vertoonen, wat daarvan te verwachten is, laat ik aan Uwe beoordeeling over. Mijns inziens is dat een ongeoeffend eskadron, dat allen samenhang mist, en waarmede de commandant en zijn kader geen lof zullen inoogsten, en dat juist tijdens de manoeuvres, die de waardige bekroning moeten zijn der voorafgegane oefeningen.

En nog zou men daarmede vrede moeten hebben als het niet anders kon, doch wanneer men tegenover het zooeven geschetste

beeld, dat van een eskadron plaatst, waarbij de lichting in haar geheel in October onder de wapenen komt, en dat bijaldien de dienst in de periode van 1 October tot 1 April doeltreffend is geregeld geweest, in laatstgenoemde maand kan afexerceeren, en zich ongestoord aan zijne verdere vorming kan wijden, zoodat de geheele lichting tijdens de manoeuvres bijna een jaar bij het eskadron is en dus als voldoende geoefend kan worden aangemerkt, dan verdient het m. i. toch wel overweging om de bezwaren, welke zich tegen een verandering van stelsel verzetten, met alle krachten op te lossen.

Als hoofdbezwaar wordt genoemd o.a. de opleiding der zich op verschillende tijden van het jaar aanmeldende vrijwilligers. Mijns inziens is dit zoo groot niet en wel te overwinnen. Het ergste zou zijn, dat enkele veldeskadrans in den zomer eene klasse recruten hadden, en dat acht ik niet van belang, vooral niet wanneer — zooals tegenwoordig in alle grootere cavalerieën het geval is — het eerste rijkunstige onderricht in het terrein plaats heeft, waarover ik later nog een enkel woord wensch mede te deelen.

De zich in het voorjaar en in den zomer aanmeldende vrijwilligers kunnen dan gelijktijdig uitrukken — natuurlijk onder een aparten instructeur — met het eskadron, terwijl de eigenlijke schoolmatige rijkunstige opleiding tot den volgenden winter wordt uitgesteld. De vrijwilliger dient lang genoeg om, bijaldien hij in het voorjaar of in den zomer aankomt, eerst na het eindigen van den volgenden winter als voldoende geoefend te worden beschouwd. Ook nu blijft hij dikwijls een jaar bij het depot en komt daar dan nog onvoldoende geoefend vandaan.

Ook de mobilisatie in het voorjaar zal worden gebaat door de opkomst der geheele lichting in October bij de veldeskadrans.

Bij de Duitsche cavalerie is formeel voorgeschreven, dat de oefening der recruten — die, zooals bekend is, in October onder de wapenen komen — op den 28n Januari zoo ver moet zijn gevorderd, dat zij in staat zijn bij mobilisatie te kunnen uitrukken, terwijl zulks bij de Fransche cavalerie — alwaar de

recruten half November opkomen — ongeveer half Maart het geval moet zijn. 1)

Oefenen wij nu onze militie bij de eskadrons even intensief als in beide rijken geschiedt, dan zou bijaldien de mobilisatie bijvoorbeeld in Maart viel, ons veldeskadron kunnen uitrukken met één geoefende lichting die 1½ jaar, en één, althans voor sommige diensten bruikbare, die ongeveer ½ jaar daarbij aanwezig is. Komt daarentegen de eene helft der lichting in Maart en de andere helft in September bij het depot op, dan zal een veldeskadron bij mobilisatie in Maart slechts kunnen uitrukken met eene halve lichting, die ongeveer 7 maanden, en nog wel grootendeels wintermaanden, daarbij aanwezig is, en dus, bij de bestaande dienstregeling, in den winter nog niet voldoende geoefend is in den velddienst, en eene halve lichting, die pas het depot als afgericht heeft verlaten.

Laatstgenoemde evenwel onder die omstandigheden met de veldeskadrons te laten uitrukken, staat gelijk met het verlammen der goede krachten die in die eskadrons zijn. Immers deze zoogenaamde afgerichte ruiters missen — afgezien nog van hunne gebrekkige rijkunstige vorming — zelfs de meest elementaire opleiding in den velddienst, hebben nooit naar de schijf geschoten, zelfs de voorbereidende schietoefeningen niet doorloopen, terwijl bovendien de eskadrons-commandant, de officieren, het kader, in een woord de geheele omgeving hun vreemd zijn. Dat het vorenstaande ook geldt voor de vrijwilligers die met bedoelde lichtingen het depot als afgericht hebben verlaten, behoeft geene nadere verklaring.

Het is misschien niet ondienstig er met een enkel woord op te wijzen, dat wanneer ik een ruiter, opgeleid bij het veldeskadron, na een dienstdienst van één jaar voldoende geoefend, en een ander na een half jaar, als voor sommige diensten te velde bruikbaar noem, hiermede bedoeld wordt een appreciatie van zijne geschiktheid om bij eventueele mobilisatie terstond mede te velde te kunnen gaan, in een goed geëncadreerd eskadron,

---

1) Naar ik vernomen heb, zullen de recruten in het Fransche leger voortaan ook in October opkomen.

dat een flinken stam oudere manschappen heeft, en geenszins dat die ruiter na een jaar reeds volleerd zou zijn en met groot verlof zou kunnen worden gezonden. Integendeel, minstens een half jaar moet hij nog in dienst blijven, ook tot bevestiging zijner rijkunstige geoefendheid, anders zou bij wederopkomst onder de wapenen blijken dat hij alles geheel vergeten was. Ook om die reden — ik kom er evenwel later op terug — is het noodzakelijk, dat er in den winter velddienstoefeningen worden gehouden.

Is bij de aanwezigheid van een krachtigen stam vrijwilligers de anderhalfjarige eerste oefeningstijd der militia een uiterst minimum, niet alzo wanneer die stam ontbreekt. Een tweejarige eerste oefening is dan een onafwijsbare eisch, ten einde het in het eerste jaar geleerde, dat wegens de veelheid der te verwerken stof er nog zeer losjes inzit, te kunnen herhalen, en in vleesch en bloed te doen overgaan, want uit deze miliciens moet dan de kern van geoefenden worden gevormd, waaromheen de jongeren zich kunnen scharen. En nog is dat een minimum, omdat wij tot nu toe voldoende vrijwilligers hebben, waaruit het kader en de remonteberijders kunnen worden getrokken; mochten ook deze ons gaan ontbreken dan zou de eerste oefeningstijd minstens 3 jaren moeten duren.

Voor hen, die zouden meenen dat de militia na één jaar eerste oefening met groot verlof zou kunnen worden gezonden, diene bovendien nog, dat eene intensieve instructie slechts mogelijk is wanneer men beschikt over goed gereden paarden. Op een goed gereden paard kan een middelmatig ruiter nog betere diensten bewijzen dan een goed ruiter op een slecht gereden paard. Het is dus noodzakelijk om de paarden na hunne africhting goed geoefend te houden. Wegens gebrek aan de noodige vrijwilligers, moeten hiertoe ook worden gebruikt de miliciens die in hun tweede jaar dienen. Zond men nu deze na een jaar met groot verlof, dan zou het geoefend houden der paarden onmogelijk blijken, hetgeen niet zou nalaten weldra zijn invloed te doen gelden op de opleiding der nieuw aangekomenen, zoodat men ten slotte, wanneer de cavalerie tengevolge van slecht gereden paardenmateriaal nagenoeg geruïneerd zou zijn,

toch tot langeren dienstdtijd der militie zou moeten overgaan.

Door het voortdurend verminderen van het aantal vrijwilligers, terwijl de eischen van geoefendheid steeds grooter worden, krijgen de opleiding en de oefening der militie voor ons steeds door eene hoogere beteekenis.

Ook de africhting der paarden behoort in handen van den eskadrons-commandant te zijn. Dan eerst leert deze zijn paarden-materiaal grondig kennen, wanneer hij het van meet af voor den dienst heeft geschikt gemaakt. Eerst wanneer de africhting der paarden bij het veldeskadron plaats heeft, is het mogelijk de rijkunstige geoefendheid van het eskadron tot den hoogsten trap op te voeren, dan alleen is het mogelijk voor de africhting de beste krachten te gebruiken, zonder gevaar te loopen dat deze — zooals nu het geval is — tengevolge van den eenzijdigen dienst bij het depot, onbruikbaar zullen worden voor den dienst te velde. Dan eerst is er gelegenheid voor de luitenants, door hen jonge paarden te laten africhten, om zich in de rijkunst te blijven bekwamen en de zoo noodige ondervinding op rijkunstig gebied op te doen.

In de Oostenrijksche cavalerie worden als remonteberijders in de eerste plaats genoemd de luitenants en de onderofficieren. Ook in Duitschland, Frankrijk en België is het africhten van remontepaarden voor de jonge officieren in vele regimenten verplichtend. Een ander voordeel is, dat het met de africhting belaste personeel dagelijks, behalve hun remontepaard, bij de oefeningen een afgericht paard rijdt, waardoor het bekend blijft met de eischen, welke aan het troepenpaard in rij en gelid worden gesteld, hetgeen bij de depots niet mogelijk is.

In zekere mate geldt dit ook voor de officieren-instructeurs. Door dagelijks het beeld voor oogen te hebben van een goedgaanden troep, zal de overtuiging bij hen levendig blijven, dat dressuur alleen voor het cavaleriepaard niet voldoende is, maar dat dit reeds zoo spoedig doenlijk moet worden gewend, en in de eenmaal aangenomen gewoonten moet worden onderhouden, aan verschillende zaken, welke aan de africhting van een willekeurig paard niet behoeven te worden gesteld. Ik noem

slechts het vierkant staan en gaan in rij en gelid. Ook zouden wij de remonteberijders hunne soldijverhooging willen laten behouden en hun een distinctief geven, waarop zij bij de cavalerie mijns inziens meer recht hebben dan de scherpschutters.

Dat de eskadrons-commandant zelf zijne remonten africht, zooals wel eens wordt aangeprezen, is niet onvoorwaardelijk aan te bevelen. Hij moet op zoovele zaken toezicht houden, dat hij daar niet altijd tijd voor zal vinden.

Onvoorwaardelijk af te keuren is het mijns inziens ook niet. Heeft hij een luitenant die er in hooge mate de geschiktheid toe bezit, dan late hij het aan dezen over. Op den regiments-commandant, aldus de Duitse voorschriften, rust daarom de plicht de rijkunstige krachten naar behooren over de eskadrons te verdeelen.

Veel arbeid zal er dan van onze officieren worden gevergd, doch ik ben er van overtuigd, dat zij dezen evengoed en met evenveel liefde zullen verrichten als hunne wapenbroeders in het buitenland.

Doordat de officieren zich veel meer met hunne manschappen en paarden zullen moeten bezighouden dan nu het geval is, wordt de contrôle daarover ook beter, en er zou dan mijns inziens geen bezwaar tegen bestaan om den vermoeienden en weinig nut hebbenden weekdienst voor de officieren tot een minimum te beperken.

De staldienst zou kunnen geschieden onder toezicht der onder-officieren, op wie deze taak bij manoeuvres en te velde immers ook rust.

Gewent men het kader niet in vreedstijd zelfstandig hunnen plicht te doen, men kan er verzekerd van zijn dat het te velde, waar contrôle niet altijd mogelijk is, ons in den steek zal laten. Eén officier per 3 à 4 eskadrons zou m. i. voor het toezicht voldoende zijn.

Bij een Oostenrijksch huzaren regiment, waarbij ik eenigen tijd vertoefd heb, was voor de zes eskadrons slechts één officier du jour, doch ieder pelotons-commandant inspecteerde zeer nauwkeurig zijn peloton vóór het uitrukken en surveilleerde bij terug-

komst van den troep het afwrijven der paarden. Dit laatste duurde vrij lang, ruim een half uur, doch de paarden zagen er daarna dan ook uit alsof zij er niet uit waren geweest.

Dat het voldoende is een paard slechts eenmaal per dag te poetsen, liefst onmiddellijk na terugkomst, indien het tenminste niet nat is, wordt tegenwoordig in alle cavalerieën erkend.

Ook schaffe men den politiedienst voor den ritmeester af. Het is waarlijk geen verheffend gevoel voor een eskadrons-commandant, dat men hem zelfs de verzorging van zijn troep en van zijn paarden niet toevertrouwt, doch deze onder de contrôle stelt van een anderen daartoe bij toerbeurt aan te wijzen ritmeester. Alleen de eskadrons-commandant is verantwoordelijk voor den dienst in zijn eskadron, *hij en niemand anders*.

Ook zal de dagelijksche dienst anders moeten worden ingedeeld dan nu het geval is. De dag is lang en bij eene goede indeeling kan er veel gedaan worden.

Dat deze anders zal moeten zijn dan eene indeeling waarbij de ruiters om 5 uur opstaan, om eerst te 8 à 9 uur voor den dienst te paard uit te rukken, lijdt geen twijfel, evenmin als dat de oefeningen mogen worden gekneld in het keurslijf van den inwendigen dienst, doch dat deze zich naar de oefeningen moet regelen. De dagen waarop naar de schijf wordt geschoten, of welke bestemd zijn voor huishoudelijke diensten — de laatste vroeger in Oostenrijk zeer eigenaardig genoemd de heilige Donderdagen — zullen niet voor de oefening te paard verloren mogen gaan. Zes dagen van de week zal er te paard moeten worden geoefend.

Ten slotte eischen wij voor den eskadrons-commandant algeheele zelfstandigheid, in het gebruik der middelen om tot zijn doel te geraken en alleen verantwoordelijkheid aan den regiments-commandant. Om den geest en den wil van dezen op zijn eskadrons-commandanten over te dragen zijn geen tusschenpersonen noodig, zelfs niet dienstig. De taak der hoofd-officieren bij een regiment ligt elders. Op hen rust het algemeen toezicht, en last not least de theoretische en practische vorming en ontwikkeling der officieren.

Van groot belang voor de opleiding en vorming van een troep zijn de bezichtigingen. Door deze heeft de regimentscommandant het volkomen in de hand zijne eskadrons in zijn geest bruikbaar te maken voor den krijg, zonder in eenig opzicht te kort te doen aan de zelfstandigheid der eskadronscommandanten bij het bezigen der middelen. Wat bezichtigd wordt, wordt beoefend; dit geldt gelukkig ook voor ons. Ik gebruik het woord bezichtiging met opzet, en niet het woord inspectie, omdat dit laatste bij ons eene beteekenis heeft gekregen geheel tegenovergesteld aan die, welke ik hier op het oog heb.

Niet ten onrechte hecht men bij onze oostelijke naburen zulk een hooge waarde aan die bezichtigingen. Meermalen worden zij bijgewoond door de hoogste autoriteiten, waaronder de troep resorteert, en die dan ook hunne opmerkingen ten beste geven.

Een bezichtigingsdag is geen verloren oefeningsdag, maar draagt, door dat een ieder zich tot het uiterste inspant, in hooge mate bij tot de vorming van den troep als van zijn aanvoerders, en kan gerust als een oefeningsdag eerste klasse gelden. Bij eene bezichtiging moet een ieder wat geleerd hebben, zegt de Duitsche Generaal von Pelet-Narbonne.

Dat de bezichtigingen steeds krijgsmatig moeten zijn, behoef ik na ontwikkeling mijner denkbeelden, omtrent de opleiding en oefening niet meer te herhalen, het tegenovergestelde ligt niet meer in den geest van onzen tijd. Niet de middelen waarmee het doel wordt bereikt, moeten worden bezichtigd, maar wel de resultaten.

Het ligt niet in mijne bedoeling hier Uwe aandacht te vragen voor de mededeeling mijner zienswijze omtrent de opleiding tot en de verdere oefening als ruiter. Slechts willen wij aanstippen, dat de opleiding eene schoolmatige vorming tot ruiter moet beoogen, alhoewel slechts middel tot het doel, is zij alleen de grondslag waarop kan worden voortgebouwd.

Dat die opleiding geen doel zal treffen, wanneer de recruit moet leeren rijden op versleten paarden met onzuivere gangen, behoeft geen betoog. Slechts op goedgaande paarden met zuivere

gangen kan de man leeren rijden en komt hij ook spoedig vooruit.

Dat deze paarden niet in voldoende mate bij een depot-eskadron worden aangetroffen, is duidelijk. De veldeskadrons hebben ze zelf noodig. Eerst wanneer de opleiding der ruiters bij de laatste geschiedt, kan aan dezen gewichtigen rijkunstigen eisch worden voldaan.

Naar mijne meening leidt de opleidingsmethode, gevolgd bij de Oostenrijksche cavalerie, en die afkomstig van den bekenden cavalerie-Generaal von Edelsheim, het snelst en het best tot het doel. Wij zouden deze daarom het meest durven aanbevelen, te meer omdat zij volstrekt niet strijdig is met den geest onzer voorschriften. Bij deze methode staat de individueele oefening van den ruiter op den voorgrond, en terecht, want in de geoefendheid van ieder ruiter op zich zelf ligt de grondslag van hetgeen de troep in zijn geheel moet kunnen presteeren.

Van den eersten dag als het ware dat de man te paard komt, gaat hij in het terrein, eerst met een anderen ruiter naast zich, die hem behulpzaam is en waakt tegen mogelijke ongevallen.

Niet $\frac{3}{4}$ uur, maar 2 uur duren die ritten. Wij herhalen: met $\frac{3}{4}$ uur rijden per dag vormt men geen ruiters. Dat zoogenaamde »Aushängen zu Pferde» werkt niet alleen uitstekend tot het verkrijgen van vertrouwen, maar is ook uitnemend geschikt om den man terreinkennis te laten opdoen. Betrekkelijk zeer spoedig zal blijken, dat de oudere ruiters te huis kunnen worden gelaten, en dat men kan beginnen met de recruten te leeren zich van de colonne te verwijderen, waarmede de eerste stap is gedaan tot die oefeningen in het terrein, welke den man zelfstandig moeten maken, en aangemerkt kunnen worden als de voorbereiding voor zijne opleiding in den velddienst.

Sedert 1892 zijn de op de eerste oefening der recruten betrekking hebbende §§ der Duitsche Reit-Instruction in dien geest gewijzigd. Bij de Fransche cavalerie wordt deze methode sedert 1894 gevolgd.

Geven wij het woord aan een Duitsch eskadrons-commandant : »Na ongeveer 3 weken, deelt deze mede, gingen de jonge ruiters reeds in troepjes van 2 en 4 man uit om kleine opdrach-

sten uit te voeren, en daarover te berichten. Het is verbazend »wat die jonge menschen al spoedig kennen, en hoe vindingrijk zij zijn. Een veertiental dagen later werd het eskadron »gealarmeerd, waarbij een ieder moest aantreden in de tenue, »met de paarden geharnacheerd, zooals dagelijks werd nitge»rukt. Patrouille-ritten werden gemaakt. Zelfs namen de jonge »ruiters van tijd tot tijd deel aan velddienstoefeningen van het »eskadron; zoodat zij met het begin van het nieuwe jaar reeds »tamelijk vertrouwd waren met het geheele formeele gedeelte »van den velddienst.»

Mij is bekend, dat bij een nachtelijke alarmeering van het garnizoen te Metz in December, de eskadrons met hunne recruten uitrukten en een nachtmarsch uitvoerden.

Doch wij behoeven, tot staving onzer bewering, het niet zoo ver te zoeken. Reeds eenige jaren wordt deze methode met vrucht gevolgd bij de eerste opleiding der cadetten van de cavalerie op de Koninklijke Militaire Academie.

De daarmede verkregen resultaten zijn verrassend, ik heb mij daarvan overtuigd en zij vormen eene waardige inleiding tot de uitstekende cavaleristische opleiding, welke onze toekomstige cavalerie-officieren daar ontvangen.

Met dergelijke oefeningen houdt men de jonge menschen wakker. Zij worden zelfstandig, van meet af aan krijgen zij het einddoel voor oogen, naar welks verwezenlijking zij moeten streven, en vinden daarin aanleiding om uittermate hun best te doen.

Het behoeft geen betoog, dat de eigenlijke rijkunstige opleiding daarbij niet mag worden verwaarloosd.

Er komt een oogenblik dat de schoolmatige vorming tot ruiter hoofdzaak wordt; zonder eene degelijke rijkunstige opleiding zou de ruiter niet in staat zijn de moeilijkheden te overwinnen, die zich kunnen voordoen, en waarvan hij tot nu toe geen begrip heeft, omdat de klippen waarop hij zou kunnen stranden, steeds omzeild zijn; zonder deze zou ook het paardenmateriaal in geoeffendheid en bruikbaarheid achteruitgaan.

Steeds houde men evenwel voor oogen, dat de oefening in de rijbaan of op het vierkant slechts een middel is tot berei-

king van het doel. Eerst het afzonderlijk rijden in afwisselend terrein in alle gangen maakt zelfstandige ruiters en gehoorzame paarden.

Geen recruit mag volgens den Generaal von Pelet-Narbonne in het eskadron overgaan, die niet in staat is om zonder verandering van tempo een sterken galop van minstens 3 minuten te rijden en daarbij matige hindernissen vlot te nemen.

Stellen de Duitsche voorschriften als eisch dat een recruit na zes maanden oefening zoo ver moet zijn dat hij een bruikbaar lid is van het eskadron, en exerceert in verband hiermede een Duitsch eskadron in April af — in de oostelijke provinciën door het ongunstige klimaat iets later — hetzelfde kunnen wij ook bereiken, wanneer de geheele lichting militie primo October bij de eskadrons onder de wapenen komt.

Nimmer zal dat het geval kunnen zijn bij het depotstelsel, eensdeels wegens gebrek aan voldoende tijd, anderdeels omdat men daar niet over de noodige en voor hun taak geschikte onderwijskrachten beschikt.

Niet alleen voor de opleiding, maar ook voor de verdere vorming van den ruiter heeft het rijden in de rijbaan of op het vierkant eene hooge beteekenis, en moet dit dan ook het geheele jaar door plaats hebben.

Doch alleen op ruime oefeningsterreinen kan men vastheid brengen in het houden der tempo's, en ruiters en paarden gewennen, zonder bovenmatig verbruik van krachten grootte afstanden in een rustigen ruimen galop af te leggen.

Wanneer dat is bereikt, dan zal het inexerciceeren van een eskadron geen moeilijkheden meer opleveren en zonder nadeel voor de paarden kunnen plaats hebben. Beoefent men den langen galop met het gesloten eskadron dan zullen er vele moeilijkheden zijn te overwinnen, hetgeen slechts ten koste van het paardenmateriaal kan geschieden. Groote waarde wordt zoowel in de Duitsche als in de Oostenrijksche cavalerie gehecht aan dat zoogenaamde op adem brengen der paarden. Doch wederom behoeven wij het zoo ver niet te zoeken; men sla slechts § 48 van ons Voorschrift betreffende het africhten van de paarden der cavalerie op; het daarin voorgeschrevene is nagenoeg gelijk-

luidend met het daaromtrent vermelde in het Oostenrijksche voorschrift.

Ook in den winter kan een oorlog uitbreken, daarom moeten de geoefende ruiters en de afgerichte paarden, in die periode in een toestand blijven, dat zij met goed gevolg onmiddellijk te velde kunnen trekken. Het exerceeren en de velddienst oefeningen mogen in den winter niet rusten; zijn het weer en de bodem al te ongunstig, dan worden er marschen gemaakt; ligt er sneeuw dan wordt op scherp uitgerukt, hetgeen mede een zeer belangrijke oefening is, niet alleen met het oog op de behandeling van het scherp beslag, maar ook om den troep een begrip te geven van de moeilijkheden die er onder dergelijke omstandigheden zijn te overwinnen. Wij wijzen slechts op het marcheeren op gladde wegen, op de beweging van patrouilles in het met sneeuw bedekte terrein, waardoor alle oneffenheden voor het oog zijn verborgen. Dit alles moet de troep door de practijk leeren, om het te zijner tijd te kunnen overwinnen.

Bij eene doeltreffende tijdsindeeling kan dit alles zeer goed samengaan met de detail-oefeningen van ruiters en paarden, waarvoor de winter de aangewezen tijd is.

Wordt het eskadron op deze wijze des winters geoefend, dan zal de overgang tot den zomerdienst geleidelijk kunnen plaats hebben. Ruiters en paarden zijn geoefend gebleven. Dan zal men in den zomer geen bovenmatige inspanning van de laatste behoeven te vergen om het eskadron weer datgene bij te brengen, wat het nu in den winter heeft verleerd. De noodzakelijkheid eener dergelijke oefening wordt tegenwoordig algemeen erkend.

Overal is of wordt vaarwel gezegd aan het stelsel, waarbij de eskadrons klassengewijze des winters in gesloten rijbanen worden gewrongen, tot wier meest mogelijke benutting, de oefening van iedere klasse slechts $\frac{3}{4}$ uur kan duren.

Zeer veel hebben in Duitschland daartoe bijgedragen de denkbeelden van den Saksischen cavalerie-generaal Senfft von Piltsch, neergelegd in Hohenlohe's »Gespräche über Reiterei».

Overal is gebroken met de sleur van zomer- en winterdienst,

de rations zijn in alle tijden van het jaar dezelfde, alleen in Nederland niet.

De Nederlandsche cavalerie heeft des winters, die liefst van 1 November tot 1 April duurt, nog het ration uit den tijd van wandelrijden met handpaarden, waarvoor het voldoende was. Wil de Nederlandsche eskadrons-commandant zijn paarden in goeden voedertoestand houden dan moet hij gedurende vijf maanden van het jaar zijn eischen zeer laag stellen, en dat nog wel in de periode waarin, hetgeen de militie in den zomer heeft geleerd, moet worden aangevuld en bevestigd.

Slechts het op alle terreinen in evenwicht gaande en gehoorzame, dus werkelijk goed doorgereden paard, zal op den duur kunnen voldoen aan de hooge eischen, die men tegenwoordig met betrekking tot beweeglijkheid en vermogen tot uithouden aan de cavalerie stelt.

Ook voor het paard is eene schoolmatige africhting noodzakelijk, eerst hierdoor krijgt men gehoorzame paarden. Paarden die zoo gewillig zijn, dat zij geenerlei moeilijkheden bij de africhting opleveren, zijn niet de eenige waarmede rekening is te houden. Onze paarden moeten bovendien goed afgericht en doorgereden zijn met het oog op jonge onervaren ruiters. Door dressuur eerst verkrijgt het paard het vermogen een last van $\pm$ 120 K.G. in alle gangen en over alle terreinen te dragen. Hiertoe is eene verstandige bewerking der achterhand noodig, en daarop moet dan ook de geheele dressuur gebaseerd zijn.

Omtrent de wijze waarop het paard moet worden afgericht, kunnen wij kort zijn. Ons »Voorschrift op het africhten van paarden der Cavalerie» geeft den weg daartoe aan, en er kan niet genoeg de hand aan worden gehouden, dat dit wordt gevolgd. Toch houde men steeds voor oogen, dat zulk een voorschrift geen reglement, geen dogma is. Zal het aan de eischen voldoen, en dit is met het onze het geval, dan moet het zijn, een logisch opgebouwd systeem, geschikt voor alle soorten van paarden, dat in geen eng keurslijf gevat, eenige speelruimte in de toepassing toelaat.

Evenmin als de theorie van den oorlog eene positieve aan-

wijzing tot het handelen in het gegeven geval kan bieden, evenmin is in de rijkunst een objectieve waarheid, eene aanwijzing hoe te handelen in het bijzondere geval. Rijkunst kan slechts worden geleerd op eene school, door overdracht van kunstenaar op kunstenaar.

En wat nu de uitvinders van nieuwe systemen betreft, zij opgemerkt, dat deze nog niet altijd passen voor de cavalerie, waar met geheel ander personeel en materiaal moet worden gewerkt, dan waarover zij beschikken.

Er zijn vele wegen die naar Rome leiden, dat is waar, doch nimmer zal men naar den weg moeten vragen bij hen die zoo ijverig de voorhanden hunner paarden bewerken, dat zij geheel vergeten dat een paard ook een achterhand heeft.

Ook voor de jonge paarden vragen wij een langeren tijdduur van den dagelijkschen arbeid dan $\frac{3}{4}$ uur. Niet om alsdan meer van hen te vergen, integendeel juist om ze meer te kunnen sparen. Dan heeft men ook gelegenheid het paard dagelijks te gewinnen aan datgene wat men er later in het eskadron van eischt. Zoodra het jonge paard in eene behoorlijke houding kan staan, wordt het formeeren van, en het staan en gaan in in het gelid beoefend. Daarop kan niet genoeg de aandacht worden gevestigd.

Het best wordt de africhting gebaat door afwisseling van de oefeningen in de rijbaan met die op ruime terreinen. Hier eerst leert men het paard kennen en rekening houden met zijn temperament en opgewektheid. De doodelijke stilte in de rijbaan doet menigmaal uit gewoonte het paard rustig gaan, fouten blijven daardoor dikwijls onopgemerkt. Buiten komen deze echter voor den dag.

Doch ik zou hier in aanhalingen vervallen uit ons in de hoofdzaken niet genoeg te waardeeren Voorschrift, hetgeen ik als bekend mag vooropstellen.

Onze remonten worden afgericht bij de depot-eskadrons: de africhting duurt hoogstens een jaar, voor enkele achterlijken anderhalf jaar. In Duitschland duurt de africhting van het jonge paard $1\frac{3}{4}$ jaar, en worden de remonten zeer terecht ingedeeld,

het eerste jaar als jonge, het tweede $\frac{3}{4}$ jaar als oude remonten; in Frankrijk $1\frac{1}{2}$ jaar, waarvan het eerste jaar wordt bestemd voor oefeningen buiten, en het tweede half jaar voor de eigenlijke dressuur.

Zij komen op den leeftijd van 5 à 6 jaar, sommigen wel jonger, bij de veldeskadrons over, en er wordt dan niet voldoende rekening gehouden met het bepaalde in § 46 van het meergenoemde voorschrift, dat luidt: »Zij blijven evenwel, tot »dat de africhting in haren geheelen omvang als voltooid kan »worden beschouwd, als jonge paarden onder een bijzonder toe- »zicht, aan eene afzonderlijke behandeling onderworpen” en evenmin met het bepaalde in § 47, waarin imperatief is voorgeschreven: »de krachten en de geoefendheid der paarden zoo- »danig te ontwikkelen, dat zij na den zevenjarigen leeftijd te »hebben bereikt, in staat zijn om gedurende langen tijd den »zwaren arbeid, bij de veldeskadrons vereischt, te vervullen.”

Eerst wanneer met deze eischen in alle opzichten rekening zal worden gehouden, zal het cavaleriepaard een tienjarigen diensttijd bij de veldeskadrons kunnen presteeren, zonder daarom in zijne laatste dienstjaren reeds geheel versleten te zijn, en zullen de eskadrons bij mobilisatie over een grooten stam krachtige, goed doorgereden paarden kunnen beschikken.

Als inspannende diensten noemen wij de zomer-exercitiën van het eskadron, en van het regiment, de grootere velddienstoefeningen en de manoeuvres.

Het Oostenrijksche voorschrift »Ueber das Pferdewesen” schrijft voor, dat de jonge paarden in het jaar waarin hunne africhting is geëindigd niet tot de oefeningen in het eskadron of in grootere afdelingen mogen worden gebruikt. Zij moeten bij de bezichtingen achter het front nitrukken, en zijn als remonten afzonderlijk voor te stellen.

Hetgeen wij reeds hebben gemeld met betrekking tot de verdere opleiding bij de veldeskadrons van de pas van het depot overgekomen manschappen, geldt ook voor de jonge paarden.

De indeeling van den dagelijkschen dienst bij de veldeskadrons is alleen gebaseerd op geoefend personeel en materiaal; het

gevolg daarvan is dat jong en oud, rijp en groen, door elkaar gemengd voor de oefeningen uitrukken, hetgeen zoowel in het nadeel is van het een als van het ander. Zijn er weinig manschappen bij het eskadron aanwezig, kunnen dus alle paarden niet in eens worden uitgebracht, dan rukken de jonge wel afzonderlijk uit, doch dat dit zoogenaamde »afrijden van de paarden die zijn blijven staan» niet de voortgezette ontwikkeling is der dressuur waarop het Voorschrift doelt, behoeft geen betoog. Worden de remonte afgericht bij het veldeskadron, dan bestaat er gelegenheid, om de paarden, welke gespaard moeten worden, terug te plaatsen in remonte-klassen.

Een Oostenrijksch of Duitsch eskadron rukt dagelijks, behoudens voor enkele grootere velddienstoefeningen, waarbij men aan geen tijd gebonden mag zijn, in den regel 2½ à 3 uur uit. Dat is meer dan voldoende. Bij ¾ uur oefening in het afzonderlijk rijden of op het vierkant, ¾ uur inspannend exerceeren blijven ruiters en paarden frisch en opgewekt. Dan is er tijd genoeg over voor de voortgezette dressuur der jonge paarden en zal het niet noodig blijken des winters tijd te verknoeien met het herdresseeren van bedorven paarden, dikwijls nog met in het eigenlijke dresseeren ongeoeffende krachten. Iets in eens goed maken, is gemakkelijker dan iets weder goed maken.

Stelden wij als voornaamsten eisch de goede africhting van het cavaleriepaard, een tweede van niet minder belang is eene doeltreffende behandeling.

Het geheele jaar door moet de dagelijksche arbeid zoodanig worden geleid dat een trapsgewijze entraineering der paarden wordt verkregen. Dan alleen is het mogelijk om zonder schade voor het paarden-materiaal te voldoen aan den eisch, welken de generaal von Pelet-Narbonne bij de bezichtiging aan een goed geoeffend eskadron stelt. In weeken bodem moet het een galop kunnen maken van 5 minuten tijdduur, op vastere bodem is die »Leistung» evenwel hooger te stellen, tot 10 minuten toe. Gedurende den galop moet het eskadron afbreken, opmarcheeren ook in versterkten galop en hindernissen nemen en ten slotte een krachtigen aanval uitvoeren. De paarden mogen

daarna niet uitgeput schijnen en niet met de flanken slaan.

Dat een paard dagelijks 2 à 3 uur moet worden gereden, zegt Von Krane, daarover is men het tegenwoordig algemeen eens. Alhoewel de meening, dat laten staan spaart en het geloof dat vet opgespijkerde kracht is, wel nergens meer bestaat, wil men toch de gevolgen van het op adem houden en van de beweging in de vrije lucht bij karig voer niet algemeen aannemen.

In plaats van zich tevreden te stellen met gezonde gespierde paarden, met gezond, maar lang haar, wil men ronde vormen en kort fraai glanzend haar, zooals alleen een rijk gevoed luxe-paard kan vertoonen, en dat bij het cavaleriepaard alleen te verkrijgen is, door het onder dekens *op stal* te laten staan.

De voorschriften der Oostenrijksche cavalerie verbieden het onder dekens houden der paarden.

In Duitschland, waar het aan de eskadrons-commandanten is vrijgelaten, vermeerderen de stemmen die zich daartegen verzetten. Aldaar genomen proeven hebben aangetoond, dat het onder dekens houden der paarden op stal, hunne huid verweekelijkt, ze vatbaarder maakt voor catarrhale aandoeningen en het aantal zadeldrukkingen vermeerdert.

Doordat de dekens alle uitwasemingen van het paard en van de paillasse in zich opnemen, zijn zij uitnemend geschikt om dragers van ziektestoffen te worden. Zoolang de temperatuur niet beneden de 10° C. daalt, heeft het niet onder dekens houden der paarden geen invloed op den voedertoestand.

Het Reglement van de Rij- en Trekschool te Elmshorn, dat als model voor paardenverzorging wordt genoemd, verbiedt het opleggen van dekens op stal. Het klinkt dan ook zonderling, het paard op den warmen stal een deken op te leggen en het dezen af te nemen zoodra het in weer en wind moet gaan en staan. Het eenige, wat men er mede bereikt, is een glanzende huid.

Slechts dan make men een uitzondering, wanneer de temperatuur in den stal daalt beneden 10° C., omdat eene lagere temperatuur van invloed is op den voedertoestand.

Cavaleriepaarden, die verweekelijkt worden, zullen blijkbaar op

den duur niet bestand te zijn tegen de weersinvloeden, die zij te velde moeten kunnen doorstaan.

In vredestijd zal men in den regel de kwade gevolgen daarvan weinig of niet ondervinden, of het moest soms zijn, dat de cavalerie in den winter werd geroepen om dienst te doen bij volksopstanden, of geposteed werd tot vorming van een veepest-cordon. Bij eene dergelijke gelegenheid heeft men bij ons ook de nadeelige gevolgen van het scheren der paarden ondervonden.

De volbloedpaarden der Engelsche officieren gingen in den Krim-oorlog te gronde, niet omdat het volbloeds waren, maar omdat zij te weekelijk waren opgevoed en dientengevolge het leven te velde bij guur weer niet konden verdragen.

Hebben wij reeds ter andere plaatse uit het oogpunt van oefening in den winter, die bij ons — althans naar het ration te oordeelen, op 1 November aanvangt en op 31 Maart eindigt — het klassengewijze $\frac{3}{4}$ uur rijden per dag van alle ruiters van een eskadron in de gesloten rijbaan veroordeeld, ook met het oog op de verweekelijking van menschen en paarden, moet ons oordeel omtrent een dergelijk gebruik van de gesloten rijbaan ongunstig luiden. Bovendien wordt er om dien korten tijd goed te benuttigen, bovenmatig veel en gejaagd gearheid, de tijd ontbreekt om de paarden tot rust te laten komen en meesttijds worden zij sterk bezweet en met verhitte longen op stal gebracht. Dat dergelijke paarden een ruim veld aanbieden voor de ontwikkeling van allerlei ziektekiemen behoeft geen betoog.

De rijbaan heeft ontegenzeggelijk hooge waarde voor de cavalerie. Goede africhting verkrijgt men alleen door haar gebruik, natuurlijk in verbinding met oefeningen in het terrein. Elk cavalerie-officier moet, waar het noodig is, veel daarvan gebruik maken, doch alleen als middel tot bereiking van zijn doel, het verkrijgen van een goed doorgereden paard. Wat veroordeeld moet worden is een kasplanten-opleiding tengevolge van een onoordeelkundig gebruik van de gesloten rijbaan. In 't algemeen behooren reernten niet daarin, zegt de generaal von Pelet-Narbonne.

Deze is bovendien bij ons veelal te klein; het rijden van lange rechte lijnen blijft immers ook in de manege de meest

gewichtige oefening. Grootte maneges zijn kostbaar, daarom leggen men ruime open rijbanen aan en stelle eenige gelden beschikbaar voor hun onderhoud.

Een Oostenrijksch huzaren-regiment te Steinamanger, sterk $\pm$ 1000 man en $\pm$ 1000 paarden, beschikt slechts over één gesloten rijbaan, doch deze is zoo groot, dat daarin wel een eskadron kan exerceeren; daarentegen zijn er tal van ruime open rijbanen. Door middel van grint wordt de hoefslag in nitstekenden staat gehouden.

De africhting der paarden en de oefening der ruiters heeft in den regel in de open lucht plaats, en toch kan ik niet zeggen, dat — althans naar mededeeling der officieren — het vastelandsklimaat den winter aldaar bijzonder aangenaam maakt. De influenza is daar onbekend.

De hooge eischen welke tegenwoordig aan de cavalerie, nit het oogpunt van beweeglijkheid en vermogen tot volhouden worden gesteld, hebben er toe geleid, dat er nagenoeg in ieder leger is gestreefd naar verbetering van het paardenmateriaal, door er meer bloed in te brengen. Hoe edeler het paard is, hoe meer het zich dus geeft, hoe krachtiger het gevoed moet worden. Overal zijn de rations dan ook verhoogd. Geen land ter wereld zou evenwel in staat zijn, zijn cavaleriepaarden een zoo rijk ration te geven als wel noodig zou zijn met het oog op de daarvan te vorderen diensten. Een lange galop van 5 minuten tijdduur over moeilijk terrein, gevolgd door een renloop met een zware bepakking en een niet altijd even bekwamen ruiter op den rug, is nog een vrij wat grooter »Leistung» dan die van menig renpaard, dat onder licht gewicht loopt en het dubbele voer krijgt. Daarom moeten de oefeningen met zorg worden geregeld. Dagen van inspauwenden arbeid moeten worden gevolgd door oefeningen, waarbij minder van de paarden behoef te worden gevegd.

Karig hebben wij reeds het ration genoemd, doch zoo karig als dat der Nederlandsche cavalerie is, is bijna nergens het geval. Ons cavaleriepaard is bepaald, wat het ration haver betreft, een minimumlijder, terwijl het nog wel tot een ras behoort, dat

behoefte heeft aan veel krachtvoer, wil het goed tot zijn recht komen.

3¹/₂ maand van het jaar bedraagt het ration :

5.00	K.G. haver,
3.50	» hooi.
4.00	» stroo.

3 ¹ / ₂ maand	4.50	» haver,
	3.50	» hooi,
	4.00	» stroo.

5 maanden (zegge 5)	4.00	» haver,
	3.50	» hooi,
	4.50	» stroo.

Dat er dus gedurende 5 maanden van het jaar geen sprake van kan zijn het paard in een »leistungsfähigen” toestand te houden, behoeft wel geen betoog, integendeel, het is noodzakelijk om het dan te sparen, waaronder niet alléén de geoefendheid van den troep lijdt.

Stelt het Duitse voorschrift »Anleitung zur Fütterung der Dienstpferde” met betrekking tot den toestand der paarden als eisch : »Es ist nothwendig in die anstrengenden Dienstperioden vollkräftig einzutreten”, en hoe goed gezien en navolgenswaardig dit ook is, bij ons is dat niet mogelijk; onze paarden hebben gedurende de 5 voorafgaande maanden te weinig krachtvoer gehad. Hetzij dat zij, in verband hiermede zijn gespaard geworden, of wel dat dit niet het geval is geweest, in geen der beide gevallen zijn zij op het eind van den winter »vollkräftig”.

Eerst op 1 April eindigt bij ons de winterdienst en hiermede het winterration, en nu begint onmiddellijk de »austreugende Dienstperiode” bij ons zomerdienst geheeten. De paarden krijgen dan een half K.G. haver per dag meer, en op die geringe vermeerdering beginnen nu de inspannende diensten van het inexecceeren van het eskadron, de velddienstoefeningen enz., met paarden die niet »vollkräftig” zijn.

Van 1 Juni af ontvangt het paard eindelijk het ration van 5 K.G. haver, dat slechts dan als voldoende kan worden be-

-schouwd, wanneer het het geheele jaar door gevoerd was geworden, om op 15 September — dus in den regel kort na het eindigen der najaarsoefeningen weer op het ration 4.5 K.G. haver te worden teruggebracht, en dat juist op een tijdstip waarin het veel krachtvoer noodig heeft om weer op zijn verhaal te komen.

Goed beschouwd zouden dus alle inspannende oefeningen moeten worden uitgesteld tot de periode waarin het paard 5 K.G. haver ontvangt, doch dat dit met het oog op de geoefendheid van den troep ondoenlijk is, spreekt van zelf; het gevolg is dat onze paarden, veel arbeid moettende verrichten op een onvoldoend voer, ook spoediger versleten zullen zijn, dan paarden die het geheele jaar door goed gevoerd, in goede conditie zijn gebleven.

Vergelijken wij ons ration met dat van de paarden der middeisoort cavalerie in de verschillende legers, waarmede ons paard wat grootte betreft de meeste overeenkomst heeft, dan zien wij dat het ration van een daartoe behoorend paard, *het geheele jaar door* bedraagt:

in Duitschland	5.15 K.G. haver
	2.50 » hooi
	3.50 » stroo.
in Oostenrijk	4.20 K.G. haver
	3.40 » hooi
	1.70 » voederstroo
	(het ligstroo wordt apart verstrekt).
in Frankrijk	5.25 K.G. haver
	2.50 » hooi
	3.50 » stroo.
in België	5.00 K.G. haver
	3.00 » hooi
	4.00 » stroo.

Alleen het Oostenrijksche cavaleriepaard krijgt dus gedurende 7 maanden van het jaar minder haver dan het onze, doch men houde in het oog dat het Hongaarsche paard, waarmede deze cavalerie in hoofdzaak is bereden, een zeer sober paard is, en

dat de haver daar van buitengewone qualiteit is. Toch klaagt men daar steen en been over het te geringe ration haver.

In Frankrijk zijn op het gebied der paardenvoeding uitgebreide proeven genomen. In het "recueil de mémoires et observations de la commission d'hygiène hippique" acht de vétérinaire en premier Rigollat voor de paarden der linie-cavalerie, die gemiddeld 450 K.G. wegen en 1.58 hoog zijn, een garnizoensration noodig van :

5.575 K.G. haver
4.250 » hooi
4.800 » stroo.

Op voorstel van de commission mixte des remontes, is sedert 1 November 1894 bij het 1e, het 9e en het 16e korps een garnizoensration in beproeving, dat voor de paarden der middelsoort cavalerie bedraagt :

5.60 K.G. haver
3.85 » hooi,

terwijl voor de ligging (stroo, turf of zaagsel) per dag en per paard 15 centimes worden uitgetrokken.

De noodzakelijkheid om het jonge in africhting zijde paard krachtig te voeren, ook om er later zooveel te meer nut van te kunnen trekken, wordt algemeen erkend; toch ontvangen onze remonten tijdens hunne africhting slechts 4.5 K.G. haver; gaat nu het jonge paard kort vóór 1 November, of in den winter bij het veldeskadron over, dan moet zijne niet minder inspannende verdere dressuur op 4 K.G. haver geschieden.

In Duitschland krijgen zij in het eerste jaar hunner africhting een verhooging van 7.5 hectogram haver per ration. Dit bedraagt dan 5.9 K.G. haver.

In Oostenrijk kan de paardenarts, voor jonge paarden die het dringend noodig hebben, een rationsvermeerdering van 8.4 hectogram haver bewilligen.

Het ration haver van een recrutenpaard bij het depot bedraagt het geheele jaar door 4.5 K.G., terwijl dit in Zwitserland op de recruten scholen onlangs tot 5 K.G. haver is verhoogd, en daarbij nog 6 K.G. hooi wordt verstrekt.

De Noderlandsche cavalerie-officier staat dus voor het minder aangename alternatief, of zijne eischen, wat geoefendheid van zijn troep betreft, lager te stellen, ten einde zijne paarden in goeden voedertoestand te houden, of die eischen wel te laten gelden, maar dan ook zijn paarden spoediger te zien verslijten.

Afgescheiden nog dat het onmenschelijk is, het paard dat veel moet arbeiden een behoorlijk voer te onthouden, is het ook een misplaatste zuinigheid, want het zal spoedig versleten zijn. Het is dan ook een feit, dat onze cavalerie te veel versleten paarden telt, waaronder er vele zijn van betrekkelijk jeugdigen leeftijd.

Veel zal er van onze cavalerie in oorlogstijd gevergd worden en terecht; men stelle haar dus in staat zich in vredestand grondig voor te bereiden.

Eene goede cavalerie heeft te allen tijde veel geld gekost.

Reeds Xenophon gaf den raad om de ruiters aan te sporen alles goed te doen, en hen steeds te herinneren aan de opofferingen die de Republiek zich getrooste voor het goede onderhoud harer cavalerie.

Ontmoedigend klein in getalsterkte is onze cavalerie. Bij goede aanvoering en goede oefening kan eene cavalerie zich als het ware verdubbelen.

Wie zich verbeeldt zwak te zijn, die is het ook. Toen de Romeinsche consul Camillus tegen de Toskaners oprukte, verschrok zijn leger op het gezicht van 's vijands geweldige overmacht. Hij zeide slechts: »Een ieder doe wat hij geleerd heeft'', en de Romeinen versloegen den vijand.

(Toejuichingen.)

De VOORZITTER: Verlangt ook een der heeren naar aanleiding van het gesprokene het woord, hetzij om eenige opmerking te maken, hetzij om enkele vragen te doen? Zoo ja, dan zal ik daartoe gaarne de gelegenheid schenken.

De Heer HAMMING: Met hoeveel instemming en genoeg

ik den geachten spreker ook gehoord heb, zoo is er toch een punt, waarin ik niet geheel met hem kan medegaan. En dit wel omtrent de middelen door hem voorgestaan ten aanzien der opleiding van de cavaleristen. Ik weet dat hij zich hier een ideaal schept, dat echter nimmer verwezenlijkt zal worden, door de ophelling der opleiding in de depots.

Elke zaak heeft haar voor en tegen, en zoo begrijp ik dan ook dat de geachte spreker, van zijn standpunt, alleen de nadeelen van het depot breed uitmeet.

Men staat hier tegenover een sterk argument van den spreker: ook onze naburen zijn zonder depots. Doch ik zou meenen, dat dit nu geen afdoende reden is, want wat de een kan doen, kan in vele gevallen de ander niet doen.

Naar mijne meening nu is het depot volstrekt niet nutteloos; wellicht zou de geheele opleiding van den man en het paard bij de veldeskadrans kunnen plaats hebben, maar dan zou dit toch altijd wezen ten koste der oefeningen van het eskadron, nog daargelaten dat het africhten van paarden niet ieders werk is.

Men zou de opleiding bij het depot en bij de veldeskadrans eenigszins kunnen vergelijken met de opleiding op de lagere school en later bij de hogere burgerschool.

Laat men nu de eerste opvoeding ook over aan het veldeskadron, dan vrees ik dat men zich een groote teleurstelling zou bereiden.

In Oostenrijk en Duitschland bestaan ook geen depots, zegt de spreker. Maar mag ik vragen of dit ook zou geweest zijn uit een oogpunt van zuinigheid. Hoe grooter de legers zijn, hoe bescheidener ook de eischen moeten zijn.

Dat Oostenrijk het zonder depot doet, pleit zeker voor de volharding bij het onderricht, maar men vergete daarbij toch ook niet, dat in Oostenrijk, naar ovenredigheid, veel meer geboren cavaleristen zijn dan in Nederland.

De geachte spreker zal zeker niet van mij vergen, dat ik hem in al zijne argumenten zal volgen. Nog slechts dit.

Hij heeft lang uitgeweid over de nadeelen van den depottoestand, waarom hij dan ook aan de opleiding bij de veld-

eskadrons de voorkeur heeft gegeven. Maar ik meen, dat hij hier inderdaad den toestand met te zwarte kleuren heeft geschilderd.

Feitelijk is de eerste oefeningstijd 18 maanden. Gaarne zou ik dien verlengd zien, maar quand on n'a pas ce qu'on aime, il faut aimer ce qu'on a.

Nu heeft men in het begin van den zomer per eskadron de beschikking over twee halve lichtingen afgerichte militie. En nu zijn zeker in den winter ook oefeningen buiten noodig, doch ik meen toch dat ons paard, uit een cavaleristisch oogpunt minder lijdt wanneer het in den winter in de manege weder eens goed in de honding wordt gebracht.

Zeker, de oefeningen kunnen ook buiten de manege plaats hebben, doch ik zou toch meenen dat men zich nu den toestand zooals die in Oostenrijk bestaat, niet als een ideaal voor oogen moet stellen. Ik ten minste zou meenen, dat men met een besloten rijbaan beter het doel zal bereiken dan door het voortdurend rijden buiten, ook al geschiedt zulks in open maneges.

De Heer THIANGE : Ik acht het ten eenenmale onaannemelijk, dat bij de reorganisatie der door mij genoemde cavalerieën, uit een zuinigheids oogpunt, instellingen zouden zijn over boord geworpen, welke hare doeltreffendheid hadden bewezen.

Naar mijne meening is juist, in al die cavalerieën, het depotstelsel verlaten, omdat het zoo weinig doeltreffend was gebleken.

De geachte spreker meent, dat juist de Oostenrijksche cavalerie uit een beginsel van zuinigheid geen depots heeft en grondt die meening ook daarop, dat de traktementen der officieren daar zoo laag zijn.

Het verband tusschen beide zaken is mij niet geheel duidelijk. Een verblijf van een paar weken bij een Oostenrijksch regiment huzaren (in een weinig beduidend plaatsje) heeft mij integendeel den indruk gegeven, dat met betrekking tot logies van den troep, stalling, beslagloodsen, rijbanen, kleeding en uitrusting, harnachement, voertuigen enz., bij ons vergeleken, er in veel opzichten zelfs welde heerscht.

In weinig legers wordt zoo veel gedaan voor de oefening van den troep.

Bovendien heeft een Oostenrijksch cavalerie-regiment in vredes-tijd den stam van een depot-eskadron (Cadre Ersatz-Escadron), doch dit treedt eerst in werking in oorlogstijd.

Voor de Fransche cavalerie zal dat zuinigheidsbeginsel toch zeker wel niet gegolden hebben. Toch is daar bij de reorganisatie na den oorlog van 1870/71 ook gebroken met het depotstelsel. Wel heeft een Fransch cavalerie-regiment in vredestijd ook den stam van een depoteskadron, evenals in Oostenrijk.

Doch er is meer. Bij mijne studiën over organisatie en oefening der cavalerie, heb ik kennis genomen van tal van geschriften, doch nimmer heb ik daarin aangetroffen den wensch tot invoering van, of tot terugkeer naar het depotstelsel. Integendeel wel herhaaldelijk veroordeeling van dat stelsel. De Pruisische kolonel, commandant der 9e cavalerie-brigade von Besser, spreekt zich in zijn werk: »Die preuszische Kavallerie in der Campagne 1866" daarover als volgt uit:

»Nach der preuszischen Organisation bildet jede Eskadron »selbst ihre Rekruten und ihre Remonten aus, nach der oesterreichischen geschicht dies fürs ganze Regiment gemeinsam »durch die 5e oder Ersatz-Escadron. Wir möchten bezweifeln, »so bequem diese Einrichtung für die anderen Escadrons ist, »ob sie eine gute zu nennen ist, da jeder Escadronchef das ihm »zugehörnde Material an Mann und Pferd gar gerne nach »seiner Hand zurichtet, und ihm damit den Geist seiner Individualität einhaucht.»

De toenmalige Oostenrijksche ritmeester dr. Walter (zeer bekend door zijn nitnemende geschriften over de cavalerie) laat zich, in zijn in 1872 verschenen werk: »Betrachtungen über die Thätigkeit und Leistungen der Cavallerie in 1870/71" als volgt uit: »In Deutschland werden die Rekruten der Cavallerie »gleich wie bei uns in Oesterreich bei den Regimentern denen »sie zugewiesen sind ausgebildet, was den Vortheil hat, dass das »Band zwischen Vorgesetzten und Untergegebenen bei Zeiten befestigt wird, und die Rekruten in den bleibenden taktischen »Verband sicherer und fester allmählig hinein wachsen.

»In Frankreich werden sämtliche Rekruten in den Depots ausgebildet, was wohl den Dienst bei den Truppentheilen »erheblich erleichtert, aber disziplinarische und tactische Nachteile mit sich bringt.»

Ook de Generaal Hohenlohe oordeelt in zijn reeds aangehaald werk »Gespräche über Reiterei» ongunstig over het Depotstelsel.

Dat de opleiding van de aanvulling bij de veldeskadrons, den eskadrons-commandant meer werk zal geven, heb ik in mijn voordracht reeds erkend. Doch dat groote doel is wel wat meer inspanning waard. Ik heb dien dienst in een Oostenrijksch eskadron medegemaakt en deze was volstrekt niet bezwarend, voornamelijk kwam dit door de oordeelkundige indeeling van den dageljkschen dienst, waarop ik ook reeds in mijn voordracht heb gewezen.

De vergelijking van de opleiding van den man bij het depot en de voortgezette opleiding bij het veldeskadron, met den gang van zaken bij het onderwijs — eerst lager en dan middelbaar onderwijs in verschillende inrichtingen — gaat m. i. niet op.

De onderwijzers maken den jongen bekwaam, slaagt hij of slaagt hij niet, dat is hun au fond onverschillig, zij zijn hem kwijt. Doch de reeroot blijft in het eskadron, en voor de geoefendheid van dat eskadron is de eskadrons-commandant verantwoordelijk, waardoor hij dan ook het volste recht verkrijgt dien reeroot van meet af onder zijne leiding tot een geoefend huzaar te vormen.

Van een anderhalfjarigen eersten oefeningstijd onzer militie, kan geen half jaar af voor eene gebrekkige opleiding bij een depot.

Wat vorder de noodzakelijkheid betreft om de paarden van een eskadron in den winter opnuw in de manege te gaan dresseeren, zoo merk ik op, dat dit volstrekt niet noodig, ja zelfs schadelijk is, gelet op het geringe aantal ruiters, dat eenig begrip heeft van verbeteren van paarden. Volkomen beaam ik hetgeen in de »Gespräche über Reiterei» is neergeschreven :

een goedgaand campagnepaard behoeft niet telkens in de manege opnieuw in dressuur te worden genomen, doch moet het geleerde onderhouden door dagelijksche oefeningen.

Worden de paarden goed afgericht en doorgereden, dan zullen zij bij doeltreffende oefeningen in goede houding blijven.

Ik cijfer evenwel de waarde van de rijbaan volstrekt niet weg en heb dan ook in mijn voordracht aangedrongen op den aanleg van vele en ruime open rijbanen. Hoofdzaak moet evenwel blijven het zelfstandig rijden in het terrein.

De heer MELJBOOM. Ik zal mij als infanterist niet mengen in den strijd tusschen de opleiding bij het depot of bij het eskadron.

Juist als infanterist is het echter voor ons van het meeste belang te weten, hoe de cavalerie kan gebruikt worden als zij aan de infanterie wordt toegevoegd als voorhoede, en in hoeverre wij ons dan op de beveiliging, die zij ons verstrekt, kunnen verlaten.

In den aanvang zijner rede heeft de geachte spreker gezegd, dat aan de cavalerie tegenwoordig door sommigen een minder beteekenende rol wordt toegekend. Ik ben het daarentegen eens met hen die, zooals de spreker, meenen dat die rol nog zeer groot kan zijn en dat men zich wel er voor moet wachten deze te onderschatten. Doch bij gecombineerde oefeningen is het dikwijls alsof we de diensten die de cavalerie bewijst, eigenlijk niet tellen, en als infanterie bijv. den veiligheidsdienst precies ceder blijven verrichten alsof we geen cavalerie hadden.

Ik wensch hier niet te spreken over de »zelfstandige cavalerie», die voor opheldering ver vooruit moet, maar over die cavalerie, welke verband met de colonne houdt, en in zekeren zin *deel* nitmaakt van de voorhoede. Kan men nu, dit wensch ik den geachten spreker te vragen, den geheelen marschveiligheidsdienst, voor wat de voorhoede betreft, aan deze cavalerie overlaten, zoodat de infanterie-voorhoede slechts als weerstandbiedende, desnoods opnemende *kern* is te beschouwen, of moet de infanterie der voorhoede alles nog eens overdoen wat de cavalerie al verricht heeft?

Bij de oefeningen op de kaart en op het terrein zien wij nog dikwijls de cavalerie volgen door een infanteriespits, enz. van de voorhoede. Ik zou meenen dat, wanneer cavalerie *wordt* toegevoegd aan de voorhoede, deze ook geheel met den eigenlijken marschveiligheidsdienst moet worden belast en de infanterie daarvoor hoogstens een paar gesloten compagnieën moet afstaan.

De Heer THIANGE. Met den heer Meijboom ben ik het volkomen eens, dat, wanneer de cavalerie den veiligheidsdienst bij eene marcherende colonne verricht, hetzij als cavalerie-voorhoede, hetzij dat zij ingedeeld is bij de voorhoede, de infanterie op haar moet vertrouwen. Zoolang er nog geen voeling is met de vijandelijke cavalerie, is het uitzenden van infanterie-patrouilles enz. in het terrein m. i. onnoodig. De veiligheidsdienst put de infanterie uit en deze moet frisch blijven voor de haar wachtende moeilijke taak. Eerst dan worden die patrouilles enz. door de infanterie uitgezonden, wanneer er voeling is met de vijandelijke cavalerie. Nu moeten zij dienen tot steun onzer cavalerie, wanneer deze soms door de overmachtige vijandelijke wordt teruggedreven, terwijl zij tevens door haar vuur mogelijk doorgedrongen vijandelijke patrouilles moeten terugwijken.

De heer BRAAMS. De zeer interessante voordracht van den geachten spreker was zoo veelomvattend, dat het mij niet mogelijk zou wezen alle punten te bespreken door hem behandeld, waarover ik wel eene nadere toelichting zou wenschen, of waaroftrent ik met hem van opvatting en inzichten verschil. Ik wensch mij dan ook slechts tot een tweetal opmerkingen te bepalen.

Volgens den spreker zou algemeen in het buitenland door de officieren het depotstelsel worden afgekoord. Ik kan dat echter niet onderschrijven. Wanneer men aan vreemde officieren onze toestanden bloot legt, dan heb ik bij ondervinding, dat er ook wel buitenlandsche officieren zijn, die de nadeelen erkennende aan de africhting bij de eskadrons verbonden, het depotstelsel nog niet zoo onvoorwaardelijk afkeuren.

Wij moeten wel overwegen dat wij de toestanden nemen zooals zij zijn en niet vergeten dat wij niet in gelijke positie ver-

keeren als zoovele andere landen. Wat voor het eene land goed is, behoeft zulks nog niet voor het andere te zijn. Er zijn in het buitenland ook wel eskadrons waar de africhting te wenschen overlaat, al ziet men die dan ook niet bij een kortstondig buitenlandsch verblijf.

In theorie is het zeker te verkiezen, om bij elk eskadron de ruiters en de paarden te doen africhten, doch of wij in ons land daar betere resultaten mede zouden verkrijgen, meen ik voornamelijk te moeten betwijfelen. Ik kan mij voorstellen, dat de africhting der miliciens bij de veldeskadrons zou kunnen geschieden, al bleef die der recruten en paarden dan bij het depot-eskadron, doch die proef is immers genomen. Gedurende eenige jaren zijn de miliciens bij de veldeskadrons afgericht, althans bij twee regimenten, bij het derde regiment was het om plaatselijke toestanden onmogelijk. Nauwelijks was er echter verandering in het oppercommando van het wapen gekomen, of die maatregel is ingetrokken, en dit zal zeker wel niet zijn geschied zonder dat daartoe drang van de regiments-commandanten is uitgeoefend.

Ik geloof dan ook dat voor ons land het depotstelsel nog niet zoo in het algemeen is af te keuren.

Ten tweede zou ik wenschen te vragen wat de spreker bedoelde met de opmerking, dat wij mogelijk wel een ander soort paarden voor onze cavalerie konden hebben. Waarom voldoen onze Iersche paarden dan niet?

Ten slotte meen ik te moeten opmerken dat, wat de oefeningen in de manege betreft, ik het met den geachten spreker in het algemeen wel eens ben, doch ik meen dat hij in deze wel wat te ver gaat, en het nut van de oefeningen in de manege onderschat.

De heer THIANGE. Om aan de uitspraak van de door den Heer Braams bedoelde buitenlandsche officieren, over het depotstelsel waarde te kunnen hechten, zou ik moeten weten of zij wel volkomen bekend waren met den graad van geoefendheid, die onze pas van het depot overgekomen ruiters bezitten.

Uit vertrouwbare bron heb ik dan ook vernomen, dat het oordeel van een dezer officieren, toen hij goed was ingelicht, geheel anders luidde.

Tegenover die uitspraak kan ik evenwel die van den commandant, de hoofd-officieren en de ritmeesters van het Oostenrijksche 11e regiment huzaren aanhalen, welke allen het depotstelsel veroordeelden.

De kolonel had den vroegeren toestand in de Oostenrijksche cavalerie bijgewoond en gaf mij te kennen, toen ik hem over onze cavalerie sprak, dat het eerste wat ons te doen stond was, het depotstelsel te verlaten.

In eene appreciatie onzer officieren wil ik hier niet treden. Zooals ik reeds gezegd heb, ik stel hen even hoog als hunne wapenbroeders in het buitenland.

Nogmaals doe ik de vraag, waarom blijven wij toch hangen aan de gebrekkige africhting bij de depots, een stelsel dat toch overal verlaten is.

Gebrekkig is die zeker. Ik heb nog al ondervinding opgedaan omtrent de werking onzer depots. Als pas aangesteld 2e luitenant werd ik daarbij geplaatst — m. i. niet in het belang van de opleiding — als luitenant-adjutant heb ik verscheidene jaren daarbij doorgebracht, was ook toen een tijd lang belast met het toezicht op de instructie van eenige klassen recruten, als majoor was ik een jaar lang met het toezicht op het depot belast, en mijn oordeel is altijd geweest, dat het depotstelsel geen zelfstandige ruiters vormt, maar slechts zeer middelmatig fabriekswerk levert.

En zijn de toestanden bij een Duitsch, Fransch of Oostenrijksch eskadron zoo geheel anders dan die bij onze eskadrons? Mijne ondervinding heeft mij zulks niet bewezen.

Depotstelsel of eskadronstelsel is in het buitenland geen vraagstuk meer, doch reeds lang ten voordeele van het laatste beslist.

De heer Braams heeft mij, wat de aanschaffing onzer paarden betreft, niet geheel begrepen. Ik heb niet gezegd dat wij geen goede paarden hebben, maar alleen dat het een punt van onderzoek moet uitmaken of wij voor minder geld niet even goede

paarden kunnen koopen, zoodat er dus jaarlijks meer paarden kunnen worden aangeschaft.

De Heer WESTENBERG: Doordat ik bij een der regimenten in de gelegenheid ben geweest gedurende een paar jaren de opgekomen miliciens en plaatsvervangers bij het door mij gecommandeerde eskadron af te richten, weet ik iets van de practijk daarvan af. Toenmaals zelf een voorstander zijnde van deze wijze van opleiding, had ik het geluk daarbij nog goed kader te hebben en begon aldus de africhting zonder vooroordeel en onder gunstige omstandigheden. 't Is mij toen gebleken dat daar waar men voldoende over maneges kan beschikken, wat bijv. hier in Den Haag niet het geval is, de africhting der recruten alléén gedurende den winter geen bezwaar oplevert, wat betreft het toezicht door den eskadronscommandant daarop te houden. In den zomer, als wanneer deze den geheelen morgen met zijn eskadron moet uitrukken, wat toch zeker meer van gewicht is, is het toezicht door den ritmeester geheel onmogelijk. De toenmalige kolonel, die zulks dan ook inzag, belastte toen den luitenant-adjutant met het toezicht op de opleiding der gezamenlijke eskadrons, maar hierdoor was dan ook het geheele systeem van opleiding door of liever onder de onmiddellijke leiding van den eskadronscommandant, gevallen.

Bovendien wilde ik gaarne het volgende nog opmerken.

Wanneer de africhting der militie en der paarden bij de veld-eskadrons zal plaats hebben, mag men toch zeker rekenen op 3 klassen militie en 2 klassen paarden per eskadron. Voeg hierbij nu nog 1 klasse bestemd voor aankomende vrijwilligers en achterlijke miliciens, dan zijn per eskadron alleen reeds 6 klassen bestemd voor het africhten van menschen en paarden. Wanneer men nu nog hierbij optelt een 4-tal klassen paarden van het eskadron zelf, die 's winters ook nog noodig hebben in de manege te worden goreden, benevens een 3-tal klassen manschappen, voor hetzelfde doel aangewezen, dan komt men tot een totaal van 13 klassen daags per eskadron, waarvoor in geen enkel garnizoen de gelegenheid voldoende zal zijn om te oefenen. Daarbij nog gevoegd de groote moeilijkheid een voldoende

getal geschikt kader te vinden om bij de eigenlijke africhting behulpzaam te zijn en hetwelk dan geheel is onttrokken aan zijn eigenlijken dienst bij het eskadron, vermeen ik dan ook, althans voor onze toestanden, bepaaldelijk de opleiding van recruten en paarden bij het veldeskadron te moeten ontraden.

De Heer THIANGE: Den Heer Westenberg moet ik opmerken, dat er in den zomer slechts bij enkele eskadrons eene klasse recruten (vrijwilligers) zal zijn op te leiden — de militie komt immers in haar geheel in October onder de wapenen — en bij de door mij voorgestane wijze van opleiding heeft deze plaats in het terrein, onder het oog des needs van den eskadronscommandant.

De geachte spreker meent dat er bij het veldeskadron geen tijd en geen voldoende aantal goede leerkrachten zijn voor de africhting der aanvulling. Doch ik beweer juist, dat deze factoren alleen bij het veldeskadron in voldoende mate worden aangetroffen, en dat hunne afwezigheid bij het depoteskadron mede oorzaak is dat de africhting daarbij zoo gebrekkig is.

Dien tijd zal men evenwel niet vinden wanneer in den winter het geheele eskadron in de manege wordt gewrongen; doch zooals ik reeds in mijn voordracht heb uitgesproken, op dergelijke wijze wordt geen cavalerie ter wereld meer gevormd en geoefend.

De Heer KOOLEMANS BELJENX: Wanneer ik den geachten spreker goed heb verstaan, dan heeft hij in zijne rede iets gezegd, waarmede ik het geheel eens ben; doch hetgeen door zijn antwoord aan den heer Meijboom misschien iets aan waarde verloren heeft.

Om die reden wil ik daar nog even op terugkomen, ten einde een stellige uitspraak van spreker uittelokken.

Ik meen namelijk verstaan te hebben dat de bij eene colonne ingedeelde en vooruitgezonden cavalerie (niet de cavalerie die voor den ophelderingsdienst is bestemd) altijd, met uitzondering van het geval, dat zij slechts in zeer geringe getalsterkte aanwezig is, hare berelen moet ontvangen van den commandant

der geheele troepenmacht en niet van den commandant van de voorhoede.

Op dit punt zijn onze voorschriften niet duidelijk; vooral is daaruit moeilijk op te maken, wat als eene geringe macht aan cavalerie moet worden beschouwd; want helaas! die toegevoegde cavalerie zal wel altijd gering in getalsterkte zijn, omdat onze geheele cavalerie-macht niet groot is.

Nu zal het mij aangenaam zijn, als spreker zou willen bevestigen, dat ik hem goed heb verstaan en daarbij zijn gevoelen zou willen meedeelen over de vraag, hoe sterk (of misschien beter, hoe zwak) een aan eene colonne toegevoegde cavalerie-macht moet zijn, opdat zij niet meer de bevelen moet ontvangen van den commandant van het geheel, maar van den commandant van de voorhoede. M. i, moet dit laatste alleen plaats hebben, wanneer er b.v. niet veel meer dan het benodigde voor een cavalerie-spits aanwezig is.

De Heer THIANGE: Tot toelichting van de vraag van den heer Koolemans Beynen diene, dat toen ik zeide, dat het aanbeveling verdiende om waarneming en dekking onder één commando te stellen wanneer er gebrek was aan cavalerie bij de colonne, ik hiermede bedoelde, dat de cavalerie zoo zwak was, dat zij slechts spits en patrouilles kon leveren; dan toch heeft het geen zin om slechts enkele ruiters als cavalerie-voorhoede het geheel te laten voorafgaan.

De Heer VAN DER HOOG: Mijnheer de Voorzitter, ik zou gaarne de vraag wenschen te stellen of de geachte spreker ten aanzien van de uitbreiding der cavalerie, welke hij heeft voorgesteld, niet al te bescheiden is geweest.

Wanneer ik mij niet bedrieg, was het sprekers bedoeling de regimenten huzaren elk uit te breiden met één eskadron om zodoende te komen tot eene divisie-cavalerie van één eskadron per divisie en dan nog eene cavalerie-brigade over te houden van 3 regimenten à 5 eskadrons..

Wanneer wij echter voor een oogenblik eens den blik richten naar het buitenland en ons daarbij bepalen tot onze oostelijke en zuidelijke naburen, dan zien wij dat Duitschland op

eene sterkte van ruim 600 bataljons beschikt over bijna 500 eskadrons, welke verhouding bij de voorgestelde legeruitbreiding weinig verandering zal ondergaan. België beschikt bij eene legersterkte van 4 divisien, deel uitmakende van het veldleger, over 8 regimenten cavalerie van 4 eskadrons, terwijl dan reeds van die regimenten 2 eskadrons per divisie als divisie-cavalerie zijn afgezonderd.

Vergelijken wij daarbij onze sterkte aan cavalerie, die volgens spreker 18 eskadrons zou moeten bedragen op 36 bataljons van het veldleger, dan zien wij, dat wij tegenover onze naburen — ook wat de verhouding der beide wapens betreft — nog zeer in de minderheid zijn en dat al komen wij te strijden tegen eene legermacht, niet sterker wat het aantal divisien betreft dan ons veldleger, maar georganiseerd op eene wijze, zooals de tegenpartij zich dat in verband met zijne bestaande organisatie aan infanterie, cavalerie en artillerie zal kunnen veroorloven, wij toch dadelijk in zeer ongunstige omstandigheden zullen gaan verkeerden. Onze ophelderingscavalerie zal al dadelijk zoozeer in de minderheid zijn, dat zij buiten twijfel voor de cavalerie van den tegenstander spoedig het veld zal moeten ruimen en zij hare taak niet dan zeer onvoldoende zal hebben kunnen vervullen.

Ons veldleger moet naar mijne meening zoodanig georganiseerd zijn, dat de verschillende wapens daarin vertegenwoordigd zijn in eene verhouding, die weinig afwijkt van die, welke bestaat bij de veldlegers van de ons omringende mogendheden en dan wil het mij voorkomen, dat met name de sterkte aan cavalerie van ons leger zeer zeker wel 25 à 30 eskadrons mag bedragen.

De Heer THIANGÉ: Op hetgeen door dezen spreker is gezegd, kan ik alleen antwoorden, dat ik het geheel met hem eens ben, doch dat ik op zulk eene vermeerdering onzer cavalerie niet mag aandringen, zoo lang ons veldleger slechts *drie divisien* telt.

De VOORZITTER. Mijne Heeren, als niemand Uwer de gevoerde discussie wenscht voort te zetten, zij het mij vergund, nog voor een kort slotwoord Uwe aandacht te vragen.

U zult het wel allen met mij eens zijn, dat het heel wat arbeid en moeite moet hebben gekost, om zulk een omvangrijke stof, als de spreker van hedenavond tot onderwerp zijner lezing had gekozen, op zoo zaakrijke wijze in een kort bestek samen te dringen, als door hem is geschied. Na een beknopt betoog, dat ook in de moderne oorlogvoering een leger zonder ruitery is als een schip zonder roer en dat het geheel onjuist is te meenen, dat de verbetering der vuurwapenen het arbeidsveld der cavalerie zou hebben ingekrompen, heeft de spreker ons een uitvoerige schets gegeven van de taak, die met name bij den ophelderings- en versluieringsdienst op de cavalerie rust. Het uitvoerigst stond hij echter stil bij de eischen, die aan de vorming en de oefening van het wapen behooren te worden gesteld, om waarborgen te verkrijgen, dat het voor de vervulling dier taak ten volle geschikt zal zijn. Dat hij bij het geven van wenken in die richting het oog in het bijzonder gevestigd heeft gehonden op Nederlandsche toestanden, is — het zeer geanimeerde debat, dat op de lezing volgde, bewijst dit — door U allen in hooge mate gewaardeerd. Ik meen dan ook gerechtigd te zijn onze vereeniging er mede geluk te wenschen, dat ook de belangen onzer ruitery in hare bijeenkomsten weder eens het onderwerp eener degelijke bespreking zijn geweest, en tevens den Majoor Thiange de verzekering te mogen geven, dat als straks zijn lezing in druk zal zijn verschenen, zij niet alleen door de cavaleristen, doch ook door de kameraden der andere wapens met de meeste belangstelling zal worden ter hand genomen tot meer gezette overweging van de daarin ontwikkelde denkbeelden, dan dit wegens den omvang der stof dezen avond den meesten onzer wel mogelijk was.

Ik twijfel dan ook niet, of ik voldoe aan Uw aller wensch, als ik met een hartelijke dankbetuiging aan den spreker en ook aan de Heeren, die aan het debat deelnamen, deze Vergadering sluit.

De Secretaris,

G. N. H. SCHULTZ VAN HAEGEN.